

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. január 13.

bb 1. három kötetnyi rendelet és proklamáció - száz éves az országgyűlési könyvtár

i ol/lk-ju sr la

1968. január 13.

Január 17-én házi ünnepségen emlékeznek meg az országgyűlési könyvtár fennállásának 100. évfordulójáról. ez alkalomból nyílik meg az intézmény „ hazai és külföldi törvények és jogszabályok „ című új gyűjteménye. az előkészítő munkánál nagyértékű könyvritkaságok és dokumentumok kerültek elő a raktárból, köztük három kötetnyi rendelet és proklamáció II. József uralkodásának éveiből. az anyag értékét növeli, hogy tükrözi a kor rendeletalkotási rendszerét, s azt az utat is, amelyen át a királyi rendelet, utasítás a megyéhez eljutott. az összesen 321 rendeletet, illetve proklamációt mindenfajta szerkesztési szempont mellőzésével kronológiai sorrendben fűzték kötetekbe, s ennek köszönhető, hogy sértetlenül maradtak fenn az utókor számára.

az egykoru adás-vételi szerződés tanúsága szerint a rendkívül becses anyagot dr. Gyula K. egyház-maróth-ról / hont megyéből / ajánlotta fel megvásárlásra, ellenértékként 28 forint 50 fillért kapott. az 1900. május 16-án kelt jegyzőkönyvet perczel házelnök és Lehoczky Antal jegyzőkönyvvezető hitelesítette.

az egykori rendeletek közt lapozva a feudális gazdasági élet majd minden területére kiterjedő részletes, sajátos stílusban íródott utasításokat olvashat az érdeklődő. az első kötetben például II. Józsefnek bécsben 1786. március 6-án kelt rendeletét, melyben az uralkodását megelőző időkben tiltott vegyesházasságok ügyében intézkedik, valamint e kötetbe fűzték az ugyanez évben keltezett magyar s német nyelven fogalmazott cselédügyi rendeletet is.

/ folyt. köv. /

bb 1. / három kötöttyi... 1. folyt. /-ju

a 11. kötetben többek között a csikók neveltetésének módjáról szóló előírást, a juhmetely elleni rendeletet olvashatjuk. a harmadik kötetben kaptak helyett az urbárium példányai, a földmérésre vonatkozó utasítások, ezekhez mellékeltek a szükséges műszerek ábráit, és rajzos használati utasítást is. ide fűzték be a napoleoni háborúk korszakából József főherceg nádorispánnak a felkelő nemességhez intézett felhívását, amely szerint „dicső s szent kötelesség a hazáért vért ontani; de emellett a nemességnek annak segélléséért más áldozatokat is kell tennie.”

a centenárium alkalmából vértés György igazgató többek között elmondotta, hogy az országgyűlési könyvtár története 1825-ig nyulik vissza, amikor is az országgyűlés pozsonyban olvasó szobákat rendezett be a képviselők és az országgyűlési ifjak részére. az 1848-49-es szabadságharc idején merült fel az országgyűlési könyvtár létesítésének gondolata, s ki is nevezték vasvári károlyt könyvtárosnak, de a terv megvalósítására már nem volt idő. 1866-ban az országgyűlés ezer pengő forintot szavazott meg könyvek, törvények vásárlására, 1867-ben pedig egy bizottságot küldtek ki könyvtáralapításra, de a bizottság soha nem ült össze. az 1868-as házszabályok említik első alkalommal, mint az országgyűlés egyik szervét, a „ház könyvtárát”, s 600 kötettel ekkor kezdte meg működését az országgyűlési könyvtár. 1869-ben a bródy sándor utcai - akkor főherceg sándor utca - régi képviselőházban kapott helyet, s mai otthonába 1902-ben, az országház megnyitása után költözött. az intézmény a felszabadulásig mint zárt jellegű könyvtár működött, csak a képviselők használták, évente mintegy négyszázan rendszeresen.

1952-ben a minisztertanács az intézményt nyilvános közkönyvtárrá nyilvánította és ekkor indult meg rohamos fejlődése is. 1952-től 1967. december 31-ig 876.203 olvasó látogatta a könyvtárat, s ez idő alatt 1.686.264 kötetet vett kezébe. a legfrisebb adatok szerint 1967-ben - noha két hónapig leltározás miatt zárva volt a könyvtár - 53.040 olvasó fordult meg a termekben és 107.421 kötetet vett igénybe. a könyvállomány is jelentősen megnövekedett. felszabaduláskor 216.131 kötet könyv volt az intézmény birtokában, azóta ez a készlet megkétszereződött.

/ folyt. köv. /

-2-

a nemzeti muzeum épületében helyezték el. 1873-ban a jelenleg

bb 1. / három kötöttyi... 2. folyt. /-ju

jelenleg az országgyűlési könyvtár mint a legújabbkori történelemtudomány és jogtudományok országos tudományos szakkönyvtára foglal helyet az egységes magyar szocialista könyvtárhálózatban. a kormány megbízásából az országgyűlési könyvtár egyben az ensz letéti könyvtára is, azaz az ensz alakulása óta a nemzetközi szervezet minden kiadványa angol és francia nyelven, feldolgozva a kutatás rendelkezésére áll. az elmúlt években a legkorszerűbb könyvtárszervezési elveknek megfelelően új gyűjtemények is létesültek az országgyűlési könyvtárban, így például a „magyar tanácsköztársaság-gyűjtemény”, ez tartalmazza az 1919-es proletárdiktatura minden nyomtatványát; továbbá a „magyar országgyűlési irások gyűjteménye”, amely két részből áll, a rekonstruált Gyurkovits-gyűjteményből - ez tartalmazza 1596-tól 1849-ig a magyar országgyűlés irományait - és a hiteles országgyűlési kiadványok gyűjteményéből, amely 1861-től napjainkig terjed. ehhez csatlakozik most az újonnan létesített, hazai és külföldi törvények, valamint jogszabályok gyűjteménye, amely a jogászok számára kényelmes kutatási lehetőséget biztosít, s ezen kívül a törvényelőkészítés céljait is szolgálja. az utóbbi jelentőségét növeli, hogy ehhez csatlakozik 23 ország parlamenti kiadványainak gyűjteménye is. /mti/

-.-

bb 4. a madách téri rendelőben oltják a külföldre utazó budapesti-eket

1 ms/tr-ju sr la

1968. január 13.

az Európán kívüli országokba utazókat minden esetben, az európai országokba utazókat pedig akkor, ha az illető országban bizonyos fertőző betegségek fordultak elő, a megfelelő védőoltásokban kell részesíteni. az utazók ennek megtörténtét nemzetközi érvényű bizonyítvánnyal kötelesek igazolni. az oltásokat eddig budapesten az országos közegészségügyi intézetben, vidéken a köjál-okban adták. az egészségügyi miniszter utasítására január 1-től budapesten is a köjál végzi az oltásokat. a főváros vezető főorvosa a köjál igazgatójával egyetértésben a VII. madách téri rendelőintézetet jelölte ki oltóhelyül. oltásra hétköznap 8-14 és 16-19 óra, szombaton 8-17 óra között lehet jelentkezni.

a sárgaláz elleni védőoltásokat továbbra is az országos közegészségügyi intézetben adják. idővesztések és utánjárások elkerülése végett a sárgaláz elleni védőoltásra kötelezettek az országos közegészségügyi intézetben egyszersmind a többi védőoltást is megkapják. /mti/

-.-

-3-

bb 2. harmincméteres alumínium lámpaoszlopokat terveztek a közterek megvilágításához

i tz/tr-lm ie

1968. január 13.

ujformájú városi „világító tornyokat”, terveztek az alumíniumipari tervező intézetben. a bnv főterén álló világító oszlop teljes sikerrel vizsgázott már, de bármilyen karcsu is, meg-támasztó lábai miatt viszonylag nagy helyet foglal el. ezért a sorozatgyártásra tervezett újfajta világító-tornyokhoz új megoldást dolgoztak ki az aluterv szakemberei.

a 30 méter magas, körkeresztmetszetű alumíniumoszlop talpa és teteje két méter átmérőjű lesz „mellmagasságban”, azonban, vagyis alulról számítva a második harmad végén az átmérő 1.10 centiméterre csökken. a tornyot úgy alapozzák meg, hogy alul nem lesz szükség kitémasztására. fent nem valami külön platón, tányéron helyezik el az égőket, hanem a torony legfelső részét való-ságos üvegkabinná alakítják ki a tíz kilovolttos xenon-égők számára. a torony tetejéhez az oszlop belsejében lépcsőn lehet feljutni, ahova viszont egy akná-n át a föld felszine alól vezet az út. így a függőleges bordázattal díszített torony esztétikai egységét semmi sem bontja meg. a torony tervezésében egyébként közreműkö-dött bozay dezső ipari formatervező művész is.

egy-egy ilyen óriási lámpaoszlop elég lenne egy közepes méretű városi köztérre, sőt számítások szerint még a kálvin téren sem kellene belőle kettőnél több, hogy a tér minden pontja még a legsötétebb éjszakákon is tökéletes megvilágítást kapjon./mti/

--

bb 6. firenzei harangtorony makettje debrecenben

a vid-fm/tné-lm ká

1968. január 13.

debrecenben elkészült a csokonai gimnázium iskolamuzeuma részére a firenzei giotto-féle harangtorony kicsinyített mása. az iskolamuzeumban az építészeti stílusirányzatokat torony- és kupola-makettgyűjtemény szemlélteti. a példányon az építő- és díszítőele-mek száma meghaladja a hatezeröttszázat. a fából készült makett ma-gassága csaknem másfél méter.

a gótikus építészet szemléltetésére készült „firenzei ha-rangtorony”, kivitelezője lázár vilmos asztalosipari szakmunkás, aki 700 óra alatt formálta meg a modellt. a tervrajzokat kövesdy lászló debreceni építészmérnök 100 óra munkával készítette el./mti/

--
-4-

bb 3. márciusban kezdődnek a budapesti tanácsstagi beszámoló-k

i hi/gg szb sr

1968. január 13.

a múlt év tavaszán újjáválasztott budapesti tanácsok tag-jai - a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának határozata alapján - egyéves működésük elteltével, ez év márciusától-május végéig tartják meg első beszámolóikat. ezekre a fontos politikai eseményekre már most felkészülnek. összegyűjtik például a ix. pártkongresszus határozataiból és a gazdasági irá-nyítás új rendszeréből adódó feladatokat, s a kerületek sa-játosságainak megfelelően sokoldalúan felkészülnek olyan problé-mák megvitatására is, amelyek a leginkább foglalkoztatják a helyi lakosságot. a felkészülésben nagy segítségükre van a la-kóbizottsági hálózat, amelytől sok hasznos értesülést szere-zhetnek a körzetükben felmerülő kérdésekről, a legsürgősebben elintézendő problémákról. a tájékozódásnak ezt a formáját egyéb-ként a tanácsi szakigazgatási szervek is mind jobban felhasznál-ják: a legtöbb kerületben nyilvántartást vezetnek a lakóbizott-ságok bejelentéseiről, s gondoskodnak a panaszok orvoslásáról.

budapest legtöbb választókerületében eredményes egy évi mű-ködésről, s a lakóbizottságokkal kialakított jó kapcsolatáról számolhatnak majd be a tanácsstagok a beszámoló gyűlések rövid-e-sen megkezdődő sorozatán. a lakatos utcai lakótelepen például, ahol hosszú ideig nagy gondot jelentett a parkok megvédése, a tanácsstagok a felnőtt lakossághoz fordultak: a nagyobb gyer-mekeknek társadalmi munkában játszótérrel létesítettek, s a par-kok védelmére a szülők részvételével felügyeletet szerveztek. néhány házban - ugyancsak társadalmi segítséggel - klubhelyi-séget rendeztek be az ifjúságnak.

pestlőrinc 50-es számú választókerületében a tanácsstagok és a lakóbizottságok 22 családot nyertek meg a tiszta udvar - ren-des ház mozgalomnak. az 53-as számú választókerületben - szin-tén társadalmi alapon - megszervezték egy idős házaspár otthoni gondozását./mti/

--

bb 5. színházi bélyegtervek - egressy ezüst kupája - blaha lujza piros bugyellárisa

i pr/tm szb sr

1968. január 13.

a színháztudományi intézet gazdag gyűjteménye az elmúlt évben csaknem ötezer darabbal, értékes színházi relikviákkal, korabeli plakátokkal, emléktárgyakkal, makettekkel gyarapodott. a pártját ritkító színháztörténeli gyűjtemény egyébként több mint százezer rekvizitumot őriz, amelyeknek nagy részét időről időre a különböző kiállításokon a közönségnek is bemutatják. az új szerzeményeket viszont még a szökrények mélye rejti; közü-lük „mutatunk be”, néhányat.
/folyt.köv./

- 5

bb 5. /színházi bélyegtervek -... 1. folyt./-szb

az intézet 1967-ben gyűjteményébe sorolta Jaschik Álmosnak, a neves grafikusnak 14 eredeti bélyegtervét. a miniatűr rajzok érdekessége, hogy 1937-ben a nemzeti színház fennállásának 100. évfordulójára készültek, a különböző címleteken egyebek között az ember tragédiájának, a Bánk bánnak, valamint a Csongor és Tündének néhány jellegzetes színpadképe látható. a terv egyébként terv maradt: bélyeg soha nem készült belőle.

regénybe illő uton került birtokukba az egyik legújabb fénykép-szerzemény. egy józsefvárosi kárpitosmester öreg támlásszék borítását huzta át, s a régi kárpit lebontása közben a támlába rejtve találta meg a kasírozott képet, amely honthy Hannát és Jávor Pált ábrázolja a „Legyen úgy, mint régen volt”, című operett egyik jelenetében. az operettet az Erzsébetvárosi színház játszotta.

igazi színháztörténeti ritkaságnak számít két - most megszerzett - tárgyi emlék is. az egyik egy fedeles ezüst serleg, amelyet a vésés tanúsága szerint a roznyói nők ajándékoztak Egressy Gábornak. a másik, az egykor országoszerte játszott „piros bugyelláris”, című népszínmű bugyellárisa, egy börtárca, blaha Lujza színezett fényképével díszítve. a nemzet csalóányának még egy személyi tárgyát, vésett ezüst-lakodalmi gyűrűjét is megszerezték.

az elmúlt évet az intézetben a képek esztendejeként tartják számon: gyűjteményüket több ezer képritkaság gazdagította. megvásároltak például egy 4000 negatívból álló kollekciót, amelyeket egykori gazdájuk 1935 és 1944 között fényképezett a korabeli színházi előadásokról. a felvételeken „ujraélednek”, Bajor Gizi, Odry Árpád és Somlay Arthur híres szerepei, s a színháztörténészek különösen az akkori kis színházak, - mint az Andrássy uti, vagy a Művész színház - megismeréséhez szolgáltatnak anyagot.

gyarapodott makett-kollekciójuk is, ide került a debreceni Csokonai színház kicsinyített mása. a makett érdekessége, hogy az ország legrégebben épült színházát ábrázolja, amely 1865 óta létezik. /mti/

--

- 6 -

bb 7. félszáz külföldi hallgató a közgazdaságtudományi egyetemen

i fe/lk-lm sr

1968. január 13.

a Marx Károly közgazdaságtudományi egyetemen 1948-tól, az intézmény megalakulása óta, tanulnak külföldi hallgatók. kezdetben mindössze hárman voltak, számuk idővel egyre nőtt; az idén már félszáz külföldi hallgató tanul az egyetemen. a fiatalok zöme állami-közi megállapodások - kulturcsere-egyezmények alapján, vagy állami-közi szervek, így többek között a divsz közvetítése útján - érkeztek hazánkba. az országokénti megoszlás igen változó. a szocialista országok közül az NDK-ból, Lengyelországból, Bulgáriából, a Szovjetunióból, Kubából és Mongóliából tanulnak fiatalok az egyetemen, a fejlődő országok közül Brit-Guyanát, Etiópiát, Kenyát, Portugált-Guineát és a Délafrikai uniót említjük meg.

a fiatalok számára a nyelvismeret hiánya okozza a legnagyobb nehézséget. viszonylag könnyebb a helyzetük a szocialista országokból és az olyan afrikai országokból jött hallgatóknak, ahol az angol, a francia vagy a spanyol az államnyelv, szemben az arabokkal, akiknél általában hiányzik az ugynevezett közvetítő nyelv.

a külföldi hallgatók 1965-ig még karonként, szakonként voltak szétosztva. felismerve ennek a hátrányát, az 1965-66-os tanévben már speciális tanterv alapján oktatják őket. szervezettel most az általános karhoz tartoznak, s egy csoportban tanulnak. az így összeállított tanterv célja, hogy olyan közgazdászokat képezzenek, amilyenekre a fejlődő országoknak szükségük van, tehát elsősorban makroökonómiai és speciális képzést kapnak. a második évfolyam után történik meg a szakosítás. /mti/

--

bb 8. fenyőrigók a szegedi parkokban

a vid-szf/tné-lm ká

1968. január 13.

sok északon költő madár menekül a kemény tél előtt hazánk déli részére. szegeden nagy számban jelentek meg a csonttollú madarak. a színes tollazatu, bőbitás szárnyasok, amelyek szunyogokkal és más rovarokkal táplálkoznak, most kénytelenek növényi elemekkel beérni. a szegedi parkokban a madárcseresznye és más boggyótermő fákat lepték el.

/folyt.kövq/

- 7 -

bb 8. /fenyőrigók ... 1. folyt./-Lm

ugyancsak beköltöztek a városba a fenyőrigók, amelyek korábban a fehértróli rezerváció környékén, a hosszú ideig be nem fagyott melegvízi csatornák mentén tanyáztak. a magtörő pinyek, a zöldikék és a nálunk telelő seregélyek is százas csapatokban járnak be éjszakázni a széchenyi téri fákra. a városban valamivel enyhébb az idő, mint a hóval fedett pusztaságban, de még itt is pusztítja őket a fagy és a szél. gyakran találunk a fák alatt megfagyott madarakat./mti/

-. -

bb 9. tizenhét tonna könyv 1968-ban

i tf/gg-Lm sr

1968. január 13.

változatlan árszínvonal mellett 1968-ban a könyvkiadás és terjesztés mintegy 800 millió forintos forgalommal számolt. a gazdálkodás új rendjének első esztendői terveiről kért tájékoztatást az mti tudósítója a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatóságán:

- összességében ugyszólván semmi sem módosul a könyvüzletekben kapható olvasnivalók, a különféle műfajú kiadványok ára. az olvasóknak sem kell tehát a „házi költségvetés”, könyvvásárlásra szánt összegén változtatniuk. az íráskultúra címzettjei részére ez a legfontosabb közlendő - mondta dr. siklós margit, a kiadói főigazgatóság helyettes vezetője.

az olvasókedv mérhető arányait pedig szemléltesse a kulturális élet 1967. évi eredményeiből néhány adat: ötvenmillió fölé emelkedett tavaly az eladott többezerféle - összesen körülbelül hét és félmillió forint értékű - új könyv együttes példányszáma. ennek körülbelül negyedrésze tankönyv volt, a tanulóifjúság és az esti iskolák haligatói 120 millió forintért vásároltak tankönyvet, egyetemi, felsőoktatási jegyzetet.

sokrétű, választékos könyvtermést eredményező kiadói politikánk nyomán: az olvasókultúra tekintetében, csak úgy mint a mozik, a színházak, a hangversenyek látogatottsága szempontjából - szerénytelenség nélkül állítható - elértük a világ-színvonalat. mindamellett a gazdálkodás, a gazdasági irányítás új formái a kulturális területen is éreztetni fogják jótékony hatásukat.

/folyt.köv./

- 8 -

bb 9. /tizenhét tonna ... 1. folyt./-Lm

nevezetesen úgy, hogy elkerüljük a veszélyét a kulturális szolgáltatások, produktumok kommercializálódásának. elsődleges az a változás, hogy a korábbinál ezután jobban megnézi az állam: hova, hányadban fordítsa a művelődési célokra szánt jelentős anyagiakat.

lilyen
árkiegészítés címén juttatnak ezután tekintélyes összeget a könyvkiadásnak, ahol a nyereségesség elsősorban a megjelenő kiadványok példányszámától függ. /a példányszámnak pedig - eltérő mértékben ugyan, de minden műfajban határt szab az ésszerűség, a számításba jöhető olvasótábor nagysága/. a könyvkiadás, továbbá a filmterület és a színházak támogatására, árkiegészítésként együttesen hatszáz millió forintot biztosítanak az idén.

ami az olvasókat, a könyvüzletek törzsközönségét közvetlenül érinti: nyomdailag a könyvkiadásnak - ugyan úgy, mint a sajtónak - a papirkontingensét /részint importból/ jól előre lekötötték, kiemelten kezelték, a papirellátás tehát biztosítva van. mivel a nyomdák a legjobb kereskedelmi partnerei közé tartoznak a könyvkiadók, mindenképpen „zöld ut”, van az új művek megjelenésére. az idén 18 000 tonna papírra nyomtatják a friss termésű szépirodalmat, az ismeretterjesztő, a tudományos műveket, a művészeti kiadványokat, a körülbelül kétszer ekkora papírmennyiségből készülnek az újságok, a képeslapok, a folyóiratok./mti/

-. -

bb 10. tudnivalók a pedagógusok tanulmányi szabadságáról

i vt/j-Lm sr

1968. január 13.

a pedagógusok szakszervezetétől kapott tájékoztatás szerint a tanulmányi kedvezményekre vonatkozó, újonnan megjelent általános rendelkezések - 1968 január 1-től - a pedagógusokra is érvényesek. a kedvezmények igénybevételéről az államvizsgára készülőket illetően a művelődésügyi minisztérium már intézkedett. a többi érdekelt pedagógus tanulmányi kedvezményére szintén hamarosan megjelenik a rendelkezés.

a tanulmányi szabadság ezentúl a rendes évi szabadságon felül jár a pedagógusoknak is. a továbbtanulók felkészülésére változatlanul elsősorban a téli és a tavaszi szünet munkanapjait biztosítják. e két szüneti időszakban ki nem adható tanulmányi szabadságot a szorgalmi időben kapják meg a pedagógusok. ennek megfelelően az ezzel kapcsolatos korábbi rendelkezések hatályukat veszítik./mti/

-. -

-9-

bb 11. racka nyáj a bugaci szabadtéri pásztormuzeumban

a vid-szf/tné szb ká

1968. január 13.

a romantikus bugacpuszta néhány éve ismét az alföld egyik leglátogatottabb idegenforgalmi központja. tavaly már több mint 3 500 külföldi turista kereste fel a ritka szépségű vidéket, ahol együtt található a háborítatlan láp, a homokbuckás, borókás vidék és a kietlen puszta. az érdekes környezetnek az állatvilága is érdekes. a védett borókásokban fűre üregi nyulak tanyáznak, a reketyés, a nádas, a mocsaras terület pedig teknősbékák birodalma. „él,, a puszta is. a kiveszében levő ridegmarnhát tenyésztik itt, a szabadban. a magyar szürke gulya állandóan szaporodik. az elmúlt napokban hét kisborjuval gyarapodott a villásszarvuak családja. a nyáron racka nyáj is lesz majd bugacon a „pásztor-muzeum,, érdekes látnivalójaként. hortobágyon kívül egyedül itt tenyésztik őseink egykori házi állatát, a pödrött szarvu fekete és fehér rackát. /mti/

--

bb 12. ittas szurkáló - négy évi szabadságvesztés

i bc/gg szb sr

1968. január 13.

haga béla, 38 éves és feka aladár 31 éves segéd munkások a xx. kerületben betértek egy italboltba, itt azonban ittasságuk miatt nem szolgálták ki őket. emiatt szóváltásba keveredtek az italmérővel, szidalmazták. később az üzlet előtt haga zsebkését előkapva támadt az italmérőre, az oldalába szurt, majd elmenekült. verekedés közben feka a közelben kinyitott borotvával állt, beavatkozásra várva, majd társa után ő is elfutott.

a fővárosi bíróság haga bélát emberölés kísérletéért négyévi, feka aladárt visszaesőként elkövetett garázdaságért egyévi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

--

-10-

bb. 13. többitizezer ember első szabadszombatja

i sl-kf-sb-sz-tz/lk/le/gy/la

1968. január 13.

január 13-a az ország többitizezer dolgozója számára az első szabadszombat. a január 1-től csökkentett munkaidőben dolgozó vállalatok sajátosságaiknak megfelelően adják ki a hetenként fel szabaduló négy órát. általában minden második szombatot teszik szabaddá, így a legtöbb érintett dolgozó számára az első szabadnap éppen e hét végére esik.

1968. január 1-től 70 vállalatnál vezették be kísérletképpen a heti 44 órás munkaidőt, ez mintegy 120 000 embert érint. a kedvezményt egyelőre csak azok kaphatták, ahol a leginkább megteremtették annak feltételeit, hogy a rövidített idő ellenére se csökkenjen a termelés, a dolgozók keresete. az így szerzett tapasztalatok alapján terjesztik ki a következő két-három évben valamennyi ipari vállalatra a csökkentett munkaidőt.

a vasiparban mintegy 40 vállalat kérte, hogy már 1968. január 1-től igénybe vehesse a kedvezményt, a minisztérium és a szakszervezet tapasztalatai szerint azonban csak nyolc vállalatnál teremtődtek meg ennek feltételei. ezen a nyolc helyen 34 000 ember dolgozik csökkentett munkaidőben, s mindenütt megfelelő intézkedéseket tettek, hogy ez semmiféle kieséssel ne járjon.

a medicor művekben a mostani szombat teljes munkaszüneti nap, mind az ötezer dolgozó szabadnapot kapott. ennél a vállalatnál már kialakult a helyes idő- és munkaerőgazdálkodás gyakorlat, itt ugyanis már az új mechanizmus bevezetése előtti három évben érvényesültek a reform legfontosabb elemei. negyedéves vagy havi terveik már régóta nincsenek, szállítási kötelezettségeiknek azonban évek óta mindig eleget tesznek. ezt erre az évre is megszervezték. a szabadszombatokkal kieső munkaidő pótlására műszaki és szervezési intézkedéseket vezettek be, ezekkel összesen 600 000 munkaórát nyernek. az időnyereség 73 százalékát a műszakiak kezdeményezéseinek köszönhető, míg 27 százalékát a termelékenység növelésének egyéb eszközeivel biztosítják.

/folyt. köv./

8.35/gy

- 11 -

1072f
RW

bb. 13. /többtízezer ember.... 1. folyt./ gy

az élelmiszeriparban kijelölt üzemek közül a budapesti csokoládégyár, a nagykőrösi konzervgyár, a debreceni dohánygyár, a magyar országos söripari vállalat soproni gyáregységének és a növényolajipar kőbányai gyárának dolgozói - majdnem 6 400-an - most kapták meg első szabadszombatjukat.

az élelmiszeripar nyolc vállalatára terjed ki a munkaidőcsökkentés, összesen 12 ezer dolgozóra. mindenképp annak feltételeit teremtették meg, hogy a változás a lakosság ellátásában ne okozzon semmiféle zavart. ezért például a budapesti husipari vállalatnál - ahol öt plusz kettős munkahetet vezettek be - a raktári dolgozók és a szállítómunkások nem szombaton, hanem hétfőn kapják a második pihenőnapot. a kecskeméti baromfifeldolgozó vállalatnál viszont az idényjelleghez igazodva oldották meg a munkaidőcsökkentést. a vállalat csaknem ezer dolgozójának minden szombatja szabad az első negyedévben, a második és harmadik negyedévben minden második szombat a hétköznapi pihenőnap, viszont a munka dandárjában, a negyedik negyedévben ugyanúgy dolgoznak, mint eddig.

az építésügyi. és városfejlesztési minisztérium nyolc vállalatánál csaknem 17 000 dolgozó munkaideje csökkent január 1-től. ezeken a helyeken ugynevezett téli-nyári munkarendre tértek át, vagyis a hideg hónapokban általában 34-43, nyáron 46-48 órát dolgoznak. a szabadidő és a pihenőnapok beosztása változó. a főleg helybeli dolgozókat foglalkoztató baranya megyei építőipari vállalatnál a munkahetet rövidítették. budapesten az évm mélyépítő vállalat az ötnapos munkahetet választotta, hogy tulnyomórész vidékről bejáró dolgozói több időt tölthessenek családjukkal. ennél a vállalatnál az idén összesen 438 000 órával csökken a dolgozók munkaideje. az erők koncentrálásával, fokozott gépesítéssel, új technológiákkal 400 000, különféle munkaügyi intézkedésekkel pedig 38 000 órát pótolnak.

január 1-től 44 órás heti munkaidőben dolgozik az országos gumiipari vállalat három gyáregysége: a cordatic, a tauril és a palma, ahol ugyancsak a kéthetenkénti szabad szombatot választották.

/folyt. köv./

1038

Me

- 12 -

bb. 13. /többtízezer ember.... 2. folyt./ gy

a munkaidő-rövidítése 85 dolgozó teljes munkaidejének kiesését jelenteném, de munkaszervezési és műszaki intézkedésekkel 105 ember munkáját pótolják. a munkaidőcsökkentés itt 2 785 emberre, a gumiipar összes dolgozójának csaknem 30 százalékára terjed ki.

a könnyűiparban kilenc vállalat mintegy 18 000 dolgozóját érinti a kedvezmény. a vállalatok többsége a páros hetekben teszi szabaddá a szombat délutánt. a habselyem kötöttáru-gyárban is január 13-án élvezhetik először a dolgozók az intézkedés előnyeit. ebben a gyárban a munkaidőcsökkentés előkészületelt már a múlt nyáron megkezdtek. gyorsvarró-gépeket helyeztek üzembe, új telephelyet létesítettek, így a vállalat 3 000 munkása közül a két budapesti telephely 2 200 dolgozója pihenhet minden második szombaton. a vállalat két vidéki telephelyén későbbi időpontban: kecskeméten július 1-től, ke-rekegyháza pedig 1969. január 1-től akarják bevezetni a 44 órás munkahetet.

a helyiiparban tíz vállalatot jelöltek ki a munkaidőcsökkentés kísérleteire. közöttük van a fővárosi vízművek és a 6. kerületi házközelési igazgatóság, amelyek mint kommunális szolgáltató vállalatok, speciális helyzetben vannak. ezeknél a vállalatoknál úgy vezetik be a rövidített munkahetet, hogy a két műszak mellett szabad szombat délutánokat rendszeresítenek. természetesen ilyenkor is ügyeletet, inspekciós szolgálatot tartanak, hogy a lakosság ellátásában ne legyen fennakadás./mti/

..

bb. 14. „buksi,, - motorosoknak

vid-szf/sk/ká/gy/ta

1968. január 13.

a motorosoknak gyakran gondot okoz, hol helyezték el a bukósisakot parkolás, városnézés közben. a szegedi fémfeldolgozó vállalat praktikus bukósisak-rögzítőt szerkesztett a motorkerékpárokra. a hátsó sárvédőre szerelt, laticeles betéttel ellátott tartóra wertheim zárral biztonságosan rögzíthető a bukósisak. az üzemben megkezdtek a buksinak elnevezett szerkezet sorozatgyártását./mti/

..

8.50/e

- 13 -

1038

bb. 15. „mini„-akciók a tanév végéig - ősszel kezdődik a forradalom lángjai mozgalom

i di/tm/sr/gy/La

1968. január 13.

a 15. századtól a 21. századig kalandozik az idej tanév második felében a kisdobosok és uttörők csaknem 1 200 000-res tábora. november 7-én lezárult a vörös zászló hőseinek útján mozgalom 1966-ban meghirdetett programja, s most 11 ügyvezetett „mini„-akció kínál jó szórakozást, hasznos időtöltést, ezernyi tennivalót az örsök és a rajok tagjainak. ezek programjában a gyerekek megismerkednek a könyvnyomtatás félévezredes történetével, megemlékeznek gorkij századik születésnapjáról, és a vöröshadsereg megalakulásának 50. évfordulójáról. ugyyszólván mindenütt végig kísérik a magyar ezüst útját, egymással vetélkedve tanulmányozzák századunk iparágát, a vegyipart, versenyeket rendeznek, hogy eldöntsék: melyikjük ismert több szakmát, hivatást. a közelgő mexikói olimpia jegyében házi bajnokságokat tartanak. ezenkívül máris készülnek a 9. világifjúsági találkozóra, és közben a képzelet szárnyán a mesék világába, valamint a 21. századba kirándulnak. végül pedig az úrkutatás történetével és eddigi eredményeivel foglalkoznak.

a „mini„-akciók sorozata tanév végén fejeződik be, őszre zászlót bont a forradalom lángjai mozgalom, amelynek programját a közelmúltban tárgyalta meg és fogadta el a kiszkb intéző bizottsága. ez a kommunista magyarországi pártja megalakulásának, a kommunista ifjúságok magyarországi szövetségének életreniválásának és a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulóját köszönti majd. résztvevői egyebek között felkutatják a párt harcainak emlékeit, felkeresik a kommunista veteránokat, megismerkednek a helyi pártszervezet megalakulásának és eddigi tevékenységének történetével. a gyűjtő expedíciók eredményeiből kiállításokat rendeznek az iskolákban és csapatotthonokban. a gyerekek hasonló formában tanulmányozzák majd a kommunista ifjúsági mozgalom elmúlt fél évszázadát, valamint a magyar tanácsköztársaság időszakát is./mti/

8.55/e

- 14 -

10 28

bb. 16. ujrakezdik a mészégetést a balaton-felvidék ken vid-szf/tné/ká/gy/La

1968. január 13.

a bakonyon kívül a balaton-felvidék mészköves tájain is többévszázados hagyománya van a mészégetésnek. a nagykitérjedésű erdőségek és a hegyvonulatok hajdan bőséges nyersanyaggal látták el az ősi ipar művelőit. a keszthelyi erdőgazdaság most felújítja a hagyományokat diszel és balatongyörök térségében. két új kemencét épít, amelyekben egyszerre egy-egy vagon mészkövet égetnek ki. a tervek szerint még ebben az évben száz vagonnyi égetett meszet adnak az építőiparnak./mti/

bb. 18. az ország egyik legszebb üdülőhelyévé fejlesztik tatát a vid-szf/tné/ká/gy/La

1968. január 13.

évről-évre mintegy husz százalékkal növekszik tata idegenforgalma. a kellemes üdülőterületet a fővárosból és az ország más vidékeiről is sokan keresik fel. amióta pedig az m 1-es főközlekedési út a városon át vezet, tata egyre inkább kilép a kisvárosok sorából. csatornázással megteremtették a város nagyarányú fejlődésének alapját és lehetővé tették a tömbházakból álló új nagy lakótelep építésének megkezdését. kialakulnak az ipari területek is. még ebben az öt éves tervben 150 milliós beruházással nagy téglagyárat építenek.

sokat fejlődnek az üdülőterületek is. a fürdőzők paradicsoma, a fényes, ahol a tavak vize a legnagyobb téli hidegben sem hül 20 fok alá, korszerű öltözőt, kemping klubot, éttermet kapott. a város másik vizi központjában, a 400 holdas festői környezetű öregtó partján, megkezdtek a vikendtelep építését, megnyitották az ezerszemélyes nemzetközi kempinget, és több kisebb vállalatot üdülőket építettek. jövőre itt is befejezik a csatornázást és megkezdhetik a nagy üdülőházak építését.

feltárják és kőhü alakjában, illetve romkert formájában állítják helyre a zsigmond korabeli várat. a kálvária hegy kőfejtőjében már helyreállították azt a régi bányát, amelynek rétegei Európában egyedülálló módon adnak betekintést földünk kialakulásának egyes korszakaiba./mti/

- 15 -

10 28

bb. 17. vadkacsa-telelő

a vid-fm/tné/ká/gy/La

1968. január 13.

a borsod megyei sály község melletti latorut határában a csaknem 20 fokos hidegben sem fagynak be a források. a bükk hegység déli völgyében levő három forrás - a kisasszony-, a lator- és a melegforrás - vize egy patakban egyesül, s valószínű párafelhőbe vonja a havas fákkal szegélyezett völgyet. a patak 20-22 fokos vize igezi menedéke a környék állatvilágának. a tiszta és a bodrog környékéről ide huztak fel a vadkacsák. többszáz réce fürdik és telet a melegvízi patak mentén, ahol táplálékot is találnak. a latoruti település és sály község lakói rendszeresen etetik az idehuzódott vadréceket, amelyek nevüket meghazudtolva szinte megszelídültek, s az emberek közeledtére sem menekülnek el./mti/

..

bb. 20. háztáji tanácsadók szabolcsban

a vid-szf/tné/ká/gy/La

1968. január 13.

a szabolcs-szatmár megyei földművelésszövetkezetek kiterjesztették tanácsadó szolgálatukat 233 községre és a hozzá tartozó csaknem 300 tanyatelepre. a szakbrigádok felkeresik a lakótelepeket és a háztáji gazdálkodással, főként a kiskerti gyümölcsstermesztéssel kapcsolatos tennivalókról, növényvédelmi feladatokról tájékoztatják a gazdákat. a téli időszakban 83 000 gazdával ismertetik meg a legújabb termelési eljárásokat. a tanácsadó szolgálat mezőgazdasági mérnökei, technikusai vállalták, hogy a lakosság számára megrendelik a szükséges növényvédőszerket és az azok használatához elengedhetetlen felszereléseket. csaknem ezer vagon növényvédelmi anyagot és félezer háti permetezőgépet ajánlanak fel megvásárlásra a gazdáknak. az egyéni termelőkkel értékesítési szerződéseket is kötnek. eddig mintegy 2 300 vagon terményre kötöttek megállapodást. zömét a főváros és az iparvidékek piacaira szállítják meg./mti/

..

9.15/-11

- 16 -

1038

111

bb. 19. az idén is megrendezik a józsef attila szavalóversenyt balatonszárszón

vid-fm/tné/ká/gy/La

1968. január 13./

józsef attila emlékére, s a szép költői szó tiszteletére ismét meghirdette az országos szavalóversenyt a somogy megyei tanács, a kisz somogy megyei bizottsága és a balatonszárszói községi tanács. a múlt évhez hasonlóan április 10-11-én balatonszárszón tartják a meg a vetélkedőt, amelyre minden megye, megyei jogú város és budapesti kerület két-két - 16 évesnél idősebb - szavalót nevezhet. /mti/

..

bb. 21. kétszáznyolcvan partner, huszonnyolc millió csibe - befejeződtek a szerződéskötések a bábolnai állami gazdaságban

a vid-ká/sk/ká/gy/La

1968. január 13.

a bábolnai állami gazdaságban befejezték az idei szerződéskötéseket. a hazai baromfitenyésztést valósággal forradalmasító bábolnai fajta iránt évről-évre nő az érdeklődés. ezt bizonyítja, hogy nemcsak a partnerek száma bővült, hanem a régiek is a tavalyinál jóval nagyobb mennyiségre szerződtek. termelésük biztonságát fokozza, hogy az idén már nemcsak a bábolnaiakkal, hanem egyidejűleg a baromfifeldolgozó vállalattal is szerződést kötöttek. az ipar kötelezettséget vállalt a hizott csibék azonnali átvételére.

a gazdaság az idén 280 hazai mezőgazdasági üzemnek 28 millió csibét szállít. partnereiknek az eddiginél is sokoldalubb segítséget nyújtanak. szaktanácsadó szolgálatuk mellett kibővítik a gazdaságban rendezett tapasztalatcseréket. eddig csak a baromfitenyésztőket hívták meg többnapos konzultációra, most hasonló tanácskozást rendeznek a tsz-ek, állami gazdaságok szerelői, majd állatorvosai számára. a termelés gazdaságosságát nagymértékben befolyásolja ugyanis a gépesített istállók berendezéseinek megfelelő üzemeltetése.

a bábolnaiak újabb szolgáltatásokkal is segítik partnereiket. üzemükben 700 olajkályhát, s az eddiginél korszerűbb, nagyobb teljesítményű szellőző berendezéseket készítettek számukra./mti/

..

9.25/e

- 17 -

1038

bb. 17. vadkacsa-telelő

a vid-fm/tné/ká/gy/La

1968. január 13.

a borsod megyei sály község melletti latorut határában a csaknem 20 fokos hidegben sem fagynak be a források. a bükk hegység déli völgyében levő három forrás - a kisasszony-, a lator- és a melegforrás - vize egy patakban egyesül, s valószínű párafelhőbe vonja a havas fákkal szegélyezett völgyet. a patak 20-22 fokos vize igazi menedéke a környék állatvilágának. a tiszta és a bodrog környékéről ide huztak fel a vadkacsák. több száz réce fürdik és telet a melegvízi patak mentén, ahol táplálékot is találnak. a latoruti település és sály község lakói rendszeresen etetik az idehuzódott vadréceket, amelyek nevüket meghazudtolva szinte megszelídültek, s az emberek közeledtére sem menekülnek el./mti/

..

bb. 20. háztáji tanácsadók szabolcsban

a vid-szf/tné/ká/gy/La

1968. január 13.

a szabolcs-szatmár megyei földművelésszövetkezetek kiterjesztették tanácsadó szolgálatukat 233 községre és a hozzá tartozó csaknem 300 tanyatelepre. a szakbrigádok felkeresik a lakótelepeket és a háztáji gazdálkodással, főként a kiskerti gyümölcsstermesztéssel kapcsolatos tennivalókról, növényvédelmi feladatokról tájékoztatják a gazdákat. a téli időszakban 83 000 gazdával ismertetik meg a legújabb termelési eljárásokat. a tanácsadó szolgálat mezőgazdasági mérnökei, technikusai vállalták, hogy a lakosság számára megrendelik a szükséges növényvédőszereseket és az azok használatához elengedhetetlen felszereléseket. csaknem ezer vagon növényvédelmi anyagot és félezer háti permetezőgépet ajánlanak fel megvásárlásra a gazdáknak. az egyéni termelőkkel értékesítési szerződéseket is kötnek. eddig mintegy 2 300 vagon terményre kötöttek megállapodást. zömét a főváros és az iparvidékek piacaira szállítják meg./mti/

..

9.15/-11

- 16 -

10:38

12/1

bb. 19. az idén is megrendezik a józsef attila szavalóversenyt balatonszárszón

vid-fm/tné/ká/gy/La

1968. január 13./

józsef attila emlékére, s a szép költői szó tiszteletére ismét meghirdette az országos szavalóversenyt a somogy megyei tanács, a kisz somogy megyei bizottsága és a balatonszárszói községi tanács. a múlt évhez hasonlóan április 10-11-én balatonszárszón tartják a meg a vetélkedőt, amelyre minden megye, megyei jogú város és budapesti kerület két-két - 16 évesnél idősebb - szavalót nevezhet. /mti/

..

bb. 21. kétszáznyolcvan partner, huszonnyolc millió csibe - befejeződtek a szerződéskötések a bábolnai állami gazdaságban

a vid-ká/sk/ká/gy/La

1968. január 13.

a bábolnai állami gazdaságban befejezték az idei szerződéskötéseket. a hazai baromfitenyésztést valósággal forradalmasító bábolnai fajta iránt évről-évre nő az érdeklődés. ezt bizonyítja, hogy nemcsak a partnerek száma bővült, hanem a régiek is a tavalyinál jóval nagyobb mennyiségre szerződtek. termelésük biztonságát fokozza, hogy az idén már nemcsak a bábolnaiakkal, hanem egyidejűleg a baromfifeldolgozó vállalattal is szerződést kötöttek. az ipar kötelezettséget vállalt a hizott csibék azonnali átvételére.

a gazdaság az idén 280 hazai mezőgazdasági üzemnek 28 millió csibét szállít. partnereiknek az eddiginél is sokoldalubb segítséget nyújtanak. szaktanácsadó szolgálatuk mellett kibővítik a gazdaságban rendezett tapasztalatcseréket. eddig csak a baromfitenyésztőket hívták meg többnapos konzultációra, most hasonló tanácskozást rendeznek a tsz-ek, állami gazdaságok szerelői, majd állatorvosai számára. a termelés gazdaságosságát nagymértékben befolyásolja ugyanis a gépesített istállók berendezéseinek megfelelő üzemeltetése.

a bábolnaiak újabb szolgáltatásokkal is segítik partnereiket. üzemükben 700 olajkályhát, s az eddiginél korszerűbb, nagyobb teljesítményű szellőző berendezéseket készítettek számukra./mti/

..

9.25/e

- 17 -

10:38

bb. 22. színes, mintás farostlemez ujdonságok falburkolásra, bu-
torkészítésre

a vid-szf/tné/ká/gy/La

1968. január 13.

a mohácsi farostlemezgyár az idén több mint 11 millió négyzet-
méter terméket állít elő ipari célra alkalmatlan, gyenge minőségű
fafélékből. az elmúlt években főleg az alaplemeztermelést szorgal-
mazták, az idén inkább a választék bővítése kerül előtérbe. az
éhez szükséges feltételeket saját tervezésű, részben háziilag ki-
vitelezett gépekkel teremtette meg a gyár kollektívája.

már forgalomba hozták a gyár tetszetős ujdonságát, a csem-
peutánzatu lemezt, amely úgy készül, hogy a nyers színű farostle-
mezt sorozatmaró géppel csempemintáival látják el, utána pedig
lakkozással, fényes felülettel vonják be. a fehér, fekete, vi-
lágoskék, szürke színű lemezeket konyha, fürdőszoba fal burko-
lására használhatja majd az építőipar, az asztalosipar pedig bu-
torkészítésre. az új termék nagy előnye a hagyományos csempela-
pokkal szemben, hogy könnyen, gyorsan felragasztható és „meleg,
falat ad.

ugyanazzal a géppel készül az ugynevezett „svédfal”, is. en-
nél hosszirányú mintát, egymás mellé helyezett deszkalapok látsza-
tát keltő csíkot marnak a farostlemezre, majd ereztényomó eljárás-
sal fenyő utánzatu felülettel látják el. ezek a lemezek szoba-
falak, vagy középületi termék falának burkolására is alkalmasak.
néhány héten belül perforáló berendezést is üzemben helyeznek a
gyárban. a luggatott, színesen lakkozott farostlemez akusztikai
célra álmennyezet készítésére, fűtőtest eltakarására lehet majd
felhasználni./mti/

bb. 23. tóth kálmán költő kiadatlan színművére bukkantak baján

a vid-fm/sk/ká/gy/La

1968. január 13.

a bajai túrr István múzeumban tóth kálmán költő hagyatékából
értékes anyagot őriznek, amelynek rendezése meglepetéssel szol-
gált. előkerült a bajai származású költő eddig kiadatlan,
„puszták rózsája”, című színművének másolata. az eredeti ugyan-
is régebben megsemmisült. a tóth kálmán színműve rövidesen a bajai
múzeumi füzetekben lát napvilágot./mti/

9.45/il

- 18 -

bb. 24. földgázt kap kaposvár és veszprém

a vid-szf/sk/ká/gy/La

1968. január 13.

a nagykanizsai középduánantuli gázszolgáltató és szerelő
vállalat kidolgozta veszprém és kaposvár földgáz ellátásának
programját. kaposvárott már meg is kezdődött a városi gázháló-
zat szerelése. októberre 1 500 lakást kapcsolnak be a gázszol-
gáltatásba, 1969-ben pedig további 1 500-zal növelik a fogyasztó-
k számát. kaposvárt a közeli mezőcsokonyai földgázzal szol-
gáltják ki, 12 kilométer hosszú, nagynyomású vezetéken.

a program szerint a jövő év végére az országos hálózathoz
földgázt kap veszprém is. a városi hálózat építése valószínűleg
már ebben az évben elkezdődik./mti/

bb. 25. termelőség-tervezési lakótelep fiataloknak

a vid fm/tné/ká/il/La

1968. január 13.

a hétezer holdas öcsödi kossuth tsz-ben az új termelő-
szövetkezeti törvény alapján kimunkált alapszabály számos ked-
vezményt, támogatást nyújt a fiataloknak. a tsz saját építő-
brigádja már az elmúlt években csaknem 40 új családi házat
épített fel.

az új alapszabály tovább fejleszti a jó hagyományt: kimond-
ja, hogy termelőség-tervezési lakótelepet alakítanak ki. az
idén a község belterületén 50 családi ház építéséhez jelöl ki
helyet a tsz. ezek egy részét a tanyáról beköltöző tsz-tagok,
a többi pedig a fiatalok kapják. a házhelyek ellenértéket
tiz év alatt kell törleszteni a gazdaságnak, az építőbrigád
pedig segít a kivitelezésben.

a közös gazdaság havonta több mint 150 000 forintot költ az
ösztöndíjasok, szakmunkástanulók támogatására. az elmúlt évben
négy agrármérnök, állattenyésztő és gépészmérnök szerzett
felsőfokú képzést, jelenleg pedig tizenhatan
tanulnak felső szinten. a szakmunkástanulók számát is fokozatosan
kétszeresére emelik.

a közös gazdaság más módon is könnyíti a fiatalok életét.
a házasulandóknak 500 forintig terjedő nászajándékkal kedves-
kedik, a bevonulók és a leszerelő ifjúságok segélyt kapnak.
a jó munkafeltételek, a szociális és kulturális téren nyuj-
tott kedvezmények hatására mind több fiatal kéri felvételét a
közös gazdaságba./mti/

9.50/il

- 19 -

bb. 26. a tejportól gyorsabban gömbölyödnek a malacok

a vid fm/sk/ká/il/La

1968. január 13.

érdekes vizsgálatot végzett a baranyai termelőszövetkezetekben az állattenyésztési felügyelőség: összehasonlította a hagyományos módon és a mesterségesen nevelt malacok fejlődését. tavaly 11 közös gazdaságban kísérletképpen bevezették a malacok tejpótló-szerrel - tejporral - való nevelését. a múlt évben csaknem 7000 malacnál alkalmazták ezt az új módszert és várakozáson felüli eredményt értek el. a szokásos nyolc-tíz hét helyett már egyhónapos korban elválaszthatták őket az anyjuktól és azután már csak tejporf kaptak. mire elérték a sültőkort, átlagosan 17 és 1/2 kiló súlyuk voltak, vagyis három kilóval nehezebbek, mint a hagyományosan nevelt malacok. de nemcsak gyorsabban gömbölyödtek a tejportól, hanem egészségesebbek, ellenállóbbak is lettek: a szokottnál jóval kisebb volt az elhullás.

a korai elválasztás eredményeként az anyakocák kondíciója javult, hiszen egy hónappal hamarabb abbahagyhatták a szoptatást. ezáltal előbb kerülhettek ismét tenyésztésbe. ilyen módon tavaly kétszer adtak szaporulatot, míg a többi koca évi fialási átlaga csak másfél volt. mindez azt a célt szolgálja, hogy csökkenték a sertéstartás költségeit és olcsóbban állíthassák elő a húst.

az állattenyésztési felügyelőség vizsgálatának eredményei alapján eddig már 35 termelőszövetkezet közölte: az idén ők is mesterségesen - tejporos etetéssel - kívánják a malacokat nevelni./mti/

bb. 27. az első félévben az üzletekbe kerül a dudamatic - külföldön is érdeklődnek a jászberényi autóriasztó készülékek iránt

a vid szf/sk/ká/il/La

1968. január 13.

a jászberényi általános műszerész ktsz.-ben elkészült a dudamatic autóriasztó készülék első százas sorozata. az ötletes készülék a gépjárművek feltörése, kifosztása ellen véd. bármilyen irányú lökőerő hatására riasztó hangot vagy fényjelzést ad. az ingás-érzékelőből és zárszerkezetből álló készülék tetszés szerint szabályozható, aszerint, hogy milyen erős lökés hatására kapcsolja be a hangjelző-készüléket és mekkora legyen a jelzés időtartama.

/folyt.köv./
10.05/11

- 20 -

bb. 27. / az első ... 1. folyt/ il

a jászberényiek találánya iránt a hazai autókereskedelmen kívül a külföld is érdeklődik. legújabbban franciaország jelentkezett a külkereskedelem útján rendelési szándékkal. az autóközlekedési tudományos kutatóintézetben kiválóan minősített riasztó készülékből az idén tizezret gyártanak. ötezer már az év első felében a szaküzletekbe kerül./mti/

bb. 28. négyszáznolcvan millió forintos bányaberuházás várpalotán

a vid szf/sk/ká/il/La

1968. január 13.

befejezéshez közeledik várpalotán a négyszáznolcvan millió forintos bányaberuházási program: az s 2. üzem utolsóként fel-tárt mezőjében is megkezdtek a szénfejtést. ez a délkeleti irányban elhelyezkedő mező később az üzem legtermelékenyebb része lesz, amikor a fokozatos felfutás után eléri majd a napi 200 vagonos teljesítményt. egyelőre azonban megelégszenek a kisebb eredményekkel is, mert a bánya korábban megnyitott és évek óta folyamatosan termelő részei kielégítik a jelenlegi szükségletet. így a délkeleti bányamezőből naponta egyelőre csak 75-80 vagonnyi szenet küldenek a felszínre.

az s 2. bányában villamos mozdony vontatja a föld alatt a csillesorokat. a szerelvényeket automatikus térköz biztosítással irányítják és ezzel már eleve kizárják a földalatti karambol lehetőségét. a délkeleti mezőben acéltámas biztosítású frontokon dolgoznak a bányász csapatok.

a bánya beruházási munkálataiból már csak kiszolgáló létesítmények felépítése maradt hátra./mti/

bb. 29. új motívumokkal gazdagítják a matyó formakincset a mezőkövesdi népművészek

a vid fm/sk/ká/il/La

1968. január 13.

a mezőkövesdi matyó háziipari szövetkezet tavaly a tervezett 28 millió forint értékű, különböző népművészeti himzés helyett 31 millió forint értékű varrottast készített.

/folyt.köv./
10.15/11

- 21 -

Handwritten signature

bb.29. / uj motivumokkal ... 1. folyt/ il

a matyó himzések iránti kereslet növekedésében jelentős része van a szövetezet 26 népművészének, akik a régi matyó-formakincs mai igényekhez igazodó alkalmazásával és felhasználásával csaknem 400 új mintát terveztek.

a matyó népművészek az idén is számos új cikket „mintáznak”, az ő terveik alapján készülnek például a mind népszerűbbé váló kézzel festett matyó butorok, a női divatcsizmák himzémintái, az idén megjelenő szücsös-rózsás függönyök, valamint az elsősorban külföldön igen keresett uzsonna-terítékek és kerti készletek.

a népművészek között még ma is dolgozik kada istvánné, a szövetezet nyugdíjasa, - aki himzémintáival már kétszer nyerte el a kis jankó bori díjat, - csuhai józsefné, aki a szövetezet legidősebb himzőasszonya, valamint a legfiatalabb népművész, a 24 éves pólik mihályné, aki egyúttal a mintatervező csoport vezetője. az „asszonyseregben”, egyetlen népművész képviseli a férfiakat, aki - családjával együtt - a több mint száz éves szücsös motivumok felhasználásával a bőrből készült divat-papucsokat, táskákat, cifra-sallangos kulacsokat varrja ki./mti/

bb

bb.30. szombat délelőtti jelentés a hófúvásokról

ö hbj/lk/ie/il/zs

1968. január 13.

szombat délelőtti az ország nagy részén erős, sokhelyütt viharos erejű szél fújt. a dunántul északi részén szinte orkán tombolt.

a máv főmenetirányító szolgálatán elmondották, hogy a vasúti forgalom fenntartása hihetetlen nagy erőfeszítéseket követel a pályákra a szél, az orkán homokkal, földdel kevert havat hord, néhány helyen tíz-husz méter hosszúságban, méternyi magas torlaszok keletkeznek, amelyeket a mozdony elé szerelt óriás hóekékkel is csak nagyon nehezen lehet áttörni. emiatt például a siófok-kaposvár közötti vasútvonalon továbbá szabadbattyán és börgönd között zavarok jelentkeztek a forgalomban.

/folyt.köv./
10.49/il

- 22 -

Al 11. J

bb. 30. / szombat ... 1. folyt/ il

délelőtti fél 10 óra körül érkezett a főmenetirányító szolgálattól az értesítés, hogy komárom és csémpusza között is homokkal kevert hó fedi a pályát. a balatontól északra fekvő országrészen mindenütt küzdeni kell a kisebb-nagyobb torlaszokkal. az állomásokon a váltókat tömi el a porhó és a szélvihar által felkapott föld. a máv - különösen a dunántulon - nagy erőket mozgósított a forgalom fenntartására, a vonalak, váltók tisztítására, s ha nehezen is, de mindenütt közlekednek a vonatok. az északi országrészekből érkező nemzetközi gyorsvonatok több órás késéssel futnak be a magyar határállomásokra.

a kp.m közúti főosztályának hűügyeletén arról tájékoztatták az mti munkatársát, hogy elsősorban a dunántulon, annak is az északi részén, szinte óráról-órára változnak az utviszonyok. a főutvonalak közül szombat délelőtti a 8-as uton devcsér-bakonygyepes, a 2-es uton nagyorosi-drégelypalánk, a 11-es uton esztergom-dorog, a 85-ös uton vitnyéd-pereszteg között voltak akadályok.

az összekötő- és a bekötőutak győr-sopron, továbbá veszprém megye egész területén szinte mindenütt, vas, komárom, és fejér megyében pedig nagy részt járhatatlanok./mti/

..-

bb. 31. a budapesti közlekedési vállalat közli,

Lk/il/ie

1968. január 13.

hogy a 48-as jelzésű autóbuszok január 15-től csatornaépítési munkálatok miatt mindkét irányban a 19. kerületi kossuth lajos utcán - mártírok utján - nagy sándor utcán - nagykörösi uton - majd eredeti utvonalukon közlekednek./mti/

..-

11.05/11

- 23 -

Al 12. J

bb. 32. több mint egymilliárd forint értékű külföldi irodagép -
a migért és a metrimpex szerződése az irodagépek importjáról

t sl/lk/ie/il/zs

1968. január 13.

heimer jeno, a migért, és herkner ottó, a metrimpex igaz-
gatója szombaton szerződést írt alá az irodagépek külföldi
berendezésének feltételeiről és elszámolási módjáról. a megál-
lapodás összefügg azzal, hogy az új gazdasági mechanizmusban az
irodagépek forgalmában is megszünt a központi gazdálkodás, ezen-
túl a kereslettől, a kereskedelmi vállalatok anyagi helyzetétől
függ, hogy mennyi gépet importálnak. mindkét vállalat érdekelt
abban, hogy a lehető legjobb piacot kutatásuk fel, és a leg-
kedvezőbb áron a leghasznosabb gépeket vásárolják. eddig 700
millió forint értékű irodagép-importra adott rendelést a migért
a metrimpex-nek, előreláthatólag azonban ennél jóval több, 1
milliárd forintot is meghaladó összegért hoz be irodagépeket 1968-
ban a külkereskedelmi vállalat. az ndk-tól elsősorban író-, köny-
velő-, szorzó-, számlázó gépeket, Lengyelországtól kéz_i számoló-
gépeket, a szovjetuniótól különféle műszereket és automatikákat
vásárolnak, de nagyértékű gépeket importálnak ausztriából, svéd-
országból, hollandiából, franciaországból és olaszországból is.
/mti/

--

bb. 33. közlekedési balesetek

tné/il/zs

1968. január 13.

a szabolcs megyei panyola községben fehér istván 26 éves
traktorvezető figyelmetlenül és szabálytalanul vezette a helyi
szikra tsz pótkocsis vontatóját. az egyik utkanyarban - miután
a traktor sebességét nem csökkentette - a pótkocsi rakterületén
utazó papp Mihály 56 éves, szabó Gusztáv, 59 éves, Varga István
27 éves és Varga Sándor 55 éves panyolai lakosok a pótkocsiról
leestek. szabó Gusztáv életveszélyes, Varga Sándor és Papp Mihály
súlyos, Varga István könnyű sérülést szenvedett. a rendőrség fehér
István ellen eljárást indított./mti/

--

11.45/1L

- 24 -

Mh 1238

bb. 34. könyvszépségek múzeuma

t tf/lk/zs/il/bs

1968. január 13.

képzőművészeti albumok, szebbnél-szebb bibliofil kiadványok
színes kollekciójából rendezték meg Magyarország, Bulgária,
Csehszlovákia, Jugoszlávia, Lengyelország, az ndk, Románia és
a Szovjetunió kiadóinak közös könyvművészeti kiállítását, amely
egyben az első rendezvénye a budapesti megnyitott könyvmúzeumnak.
szombaton volt az avató ünnepség, vasárnap délelőtt 10 órától
várják a közönséget a főváros új múzeumába: a Zugligeri út 11-25
szám alatti iparművészeti főiskola koloniján, a „gondülő-
villa”, épületében.

Lengyel Lajos Kossuth-díjas könyvművész, mondott beszédet az
európai szocialista országok kiadóinak bemutatója méltatására,
a múzeum nyitányán. előtte dr. Pogány Frigyes professzor, az i-
parművészeti főiskola főigazgatója adott tájékoztatást az új
kultúrális létesítményről, amelynek hivatalos neve: könyvművé-
szeti és grafikai gyűjtemény. létrejöttét a kiadói főigazgatóság
kezdemenyezte, egyfelől a magyar könyvművészet nagy értékeinek,
és jelenlegi legjobb, művészi kivitelben legszebb
termékumainak rendszeres bemutatására, másfelől a főiskolán
megindult - önálló tanszakos - könyvművész /tervező, tipografus,
illusztrátor/ képzés gyakorlati segítésére. ugyanakkor a múzeum,
bemutatóival vonzó fóruma, látványt nyújtó művészeti műhelye a
szép iránt vonzó közönség esztétikai, vizuális nevelésének. a
korszerűen megtervezett, modern berendezéssel kialakított múzeum
három kiállítási csarnokból áll. kivitelezéséhez az iparművészeti
főiskoláról két növendék, Csomai Zsófia most diplomázott belső-
építész és Jánoda Mária végzős hallgató diplomamunkaként készítette
a terveket. a múzeumhoz - nagy értékű, sok ritkaságot felölelő
- könyvtár is csatlakozik, s hamarosan megkezdheti a működését a fő-
iskolások gyakorlati foglalkozásaihoz már régóta igényelt saját
nyomda, tanműhely.

februárban a magyar könyvkiadás 1967. évi termésének legszebb
termékumaiért odaítélik „az év legszebb könyve”, díjakat, s e
kijelölt művekből rendezik meg a könyvmúzeum következő kiállí-
tását.

naponta - hétfő kivételével - 10-től 18 óráig várják a közön-
séget a könyvművészeti és grafikai gyűjtemény kiállításaira, nyil-
vános könyvtárába is./mti/

--

13.07/1L

- 25 -

T hagyományainak

Mh 1402

bb. 35. a tervezettnél 3 000 vagonnal több cukor - befejeződött a cukorrépa feldolgozási idény

i kt/kt/ie/il/La/bs

1968. január 13.

a magyar cukoripar 11 üzeme közül nyolc szombatig végzett a cukorrépa feldolgozásával. vasárnap hajnalban a hátralevő három, - a petőházi, a szerencsi és a sarkadi, - cukorgyárban is munkába veszik az utolsó vagon répát. ezzel befejeződött a cukoripar szeptembertől megszakítás nélkül tartó répa-feldolgozási idénye. a cukorgyárak jó felkészülését dicséri, hogy az egy héttel későbbi indulás ellenére a tavalyinál két héttel korábban végeztek a nagy munkával. hozzájárult ehhez az is, hogy a műszaki fejlesztés, az üzemek korszerűsítése nyomán a teljes kampány idején naponta 60-80 vagonnal több répát dolgoztak fel a gyárak, mint az előző idényben.

a cukoripar sikerrel zárta az 1967/68-as idényt, amelyben a tervezettnél 30 000 vagonnal több répa állt a gyárak rendelkezésére, s ennek megfelelően az előirányozottnál 3 000 vagonnal több cukrot gyártottak. az elkészült 41 000 vagon cukor a zavartalan belföldi ellátáshoz teljes mértékben elegendő, s exportfeladatát is tudja teljesíteni a cukoripar.

nemcsak a mennyiségi, hanem a választék igényeket is kielégíti az ipar. a keresettebb cukorfajták közül például a „mokkából”, 800 vagonnal, a műanyag tasakba csomagolt porcukorból pedig - a tavalyi 100 vagonnal szemben - 300 vagonnal adnak a kereskedelemnek. saját tervezésű és kivitelezésű egyszerű gépek munkába állításával a tavalyi mintegy 2 500 vagonnal szemben várhatóan 9 000 vagon előrecsomagolt cukrot szállítanak az üzletekbe.

a kampányfeladat sikeres teljesítésével egyidőben a következő idény nyersanyagáról is gondoskodott az ipar. a termelési szerződéseket, az új feltételek mellett - például átlagosan 5.5 forinttal emelkedett a répa felvásárlási ára - eredményesen kötik a cukorgyárak. január elejéig a tervezett 185 000 - 190 000 holdból 182 000 hold répa termelésére kötöttek szerződést./mti/

13.10/il

- 26 -

1448

bb. 36. munkába állt vas megyében az első tsz-állatorvos

a vid fmsk/ká/il/cz

1968. január 13.

az öt község határát egyesítő 8000 holdas répcelaki termelőszövetkezetben - vas megyében elsőként - külön állatorvost alkalmaztak. dr. T. [redacted] endre állatorvos ellátja a főállattenyésztői teendőket is. az állatorvos-állattenyésztő kombináció rendkívül hasznos: a takarmányozás, selejtezés, tenyésztő-kiválasztás és egyéb munkák mellett nagyobb hatáskörrel végezhető az állatorvosi feladat is.

a tsz-ben 1300 számos állatot tartanak. az állatorvos munkaidő alatt járja a 2 istállókat, közvetlenül értesülhet a problémákról, s mindjárt intézkedhet is./mti/

T brydl

bb. 37. nívódíjjal tüntették ki a debreceni operaegyüttest

vid fm/sk/ká/il/cz

1968. január 13.

ujabb nívódíjat kapott a debreceni csokonai színház operaegyüttese. a művelődésügyi minisztérium erkel ferenc „hunyadi László”, című operájának magas színvonalú előadásáért jutalmazta nívódíjjal rubányi vilmos karnagyot, kertész gyula rendezőt, valamint czakó maria, marsai magda, csongor józsef énekművészeket és csányi árpád dizlettervezőt./mti/

bb. 38. időjárásjelentés

il/tné

1968. január 13.

a meteorológiai intézet jelenti 12 óra 30 perckor

a szél vasárnapra mérséklődik.

európaszerte hideg téli időjárás uralkodik. a sarkvidéki eredetű levegő újabb hulláma ma hajnalban már olaszország és a balkán-félsziget déli részét is elárasztották és ott mínusz 2-3 fokos fagyokat okozott. európa keleti felében elsősorban a szovjetunió európai területein erősen havazik és viharos északi szél fúj.

/folyt.köv./
13.20/il

- 27 -

1448

bb. 38./ idő... 1. folyt/ il

a kárpát-medencéből és környékéről szintén hófúvásokat jelentenek. hazánkban pénteken felhőátvonulások voltak, csak néhány helyen hullott hószálingózásból jelentéktelen csapadék. a délutáni óráktól kezdve fokozatosan megerősödött az északnyugati szél és a dunántúl több helyről hófúvásokat jelentettek. a szél erőssége a fővárosban elérte az óránkénti 90 kilométeres sebességet. a nappali hőmérséklet mínusz 5, mínusz 12 fokot ért el. szombaton hajnalban mínusz 9, mínusz 17, északkeleten mínusz 20, mínusz 22 fokig hűlt le a levegő. hegyeinket sportolásra alkalmas hó fedi. délelőtt hideg, szeles idő volt. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 8, mínusz 13 fok között váltakozott.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke mínusz 9.4 fok volt, 8.2 fokkal alacsonyabb mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 9 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm. mérsékelten emelkedő irányzatú.

várható időjárás vasárnap estig: időnkint felhősödés, valószínűleg havazás nélkül. a helyenként viharos erejű északnyugati, északi szél lassan mérséklődik. a hideg idő tovább tart. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 13, mínusz 18 fok között, a szélvédett helyeken mínusz 20 fok alatt. legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap mínusz 5, mínusz 10 fok között.

a duna vizállása 218 centiméter. /mti/

bb. 39. megkezdődött az oktatás a nemzetközi újságíró iskola tanfolyamán

t pr/tm/sr/il/cz

1968. január 13.

szombaton a magyar sajtó házában ünnepélyes évnyitóval megkezdődött az oktatás a nemzetközi újságíró továbbképző központ angol nyelvű újságíró tanfolyamán. gábor pál, az iskola igazgatója bevezetőben elmondotta, hogy india, ceylon, tanzánia, szudán és nigéria 15 fiatal újságírója hat hónapon át ismerkedik budapesten választott hivatása tudnivalóival.

a nemzetközi újságíró iskola hallgatóit üdvözölte pavel jerofejev, a nemzetközi újságíró szervezet titkára, és sok sikert kívánt munkájukhoz jiri goldschmidt, a ctk és franz faber az ndk újságíró iskolájának vezetője. az ünnepélyes évnyitón részt vett a magyar újságíró szövetség több vezetője is. /mti/

13.25/il

1448
13.25

-. -

- 28 -

bb. 40. gelléri andrást, a füles elhunyt főszerkesztőjét

klk/sr/il/cz

1968. január 13.

január 16-án, délután 3 órakor temetik a farkasréti temetőben. /mti/

bb. 41. 3 millió méter laminált textilja egy tranzakciós ügylet eredményeként. a kézműipari vállalat tájékoztatója.

t sz/lk/1e/il/cz

1968. január 13.

kétnapos kereskedelmi tárgyalás előzte meg azt a sajtótájékoztatót, amelyet szombaton az országos piackutató intézet szalay utcai bemutató termében a fővárosi kézműipari vállalat igazgatója, bossányi györgy tartott. a tájékoztató helyén kiállításon és divatbemutatón ismertették meg a szakértőket, majd a sajtóképviselőit egy új technológia, a lánghegesztéssel történő laminálás eredményeivel, a legújabb habszivacs-béléses textiliákkal.

a laminált textiliák már ismertek hazánkban, a fővárosi kézműipari vállalat azonban ragasztás helyett a textiliával teljesen összeforrasztva, lánghegesztéssel készíti az új termékeket. tranzakciós ügylet formájában szerzett be gépét külföldről, amelynek árát tavaly már a próbagyártások során készített termékekből kifizette, s ezévre a kül- és belkereskedelem és az ipar teljes egészében lekötötte a gép csaknem 3 millió méteres kapacitását. mintegy 1 millió méter laminált kelme jut exportra, ugyanannyit rendelt a május 1. ruhagyár feldolgozásra és a többi maga a kézműipari vállalat konfekcionálja, - amint az a kiállításon és a bemutatón is látható volt, igen sokféle formában. ruha, kosztüm, cipő, táska, pelerines kabát, kamásni, sapka, strandfelszerelés és még sok másféle ruházati cikk készítésére alkalmas a lánghegesztett laminált kelme. a kézműipari vállalat a lamináláshoz szükséges újszerű textiliák gyártásának előmozdítására szoros együttműködést alakít ki nemcsak a gyapjúgyárakkal, hanem a selyemiparral és a rövidáruliparral is. /mti/

-. -

13.35/il

- 29 -

klk 1448

bb. 42. kónya albert képviseli hazánkat a dubnai tanácskozáson

i ms/j/sr/il/cz

1968. január 13.

hétfőn kezdődik dubnában az egyesített atomkutató intézet tagországi kormány megbízottainak tanácskozása. a napirenden az intézet 1968. évi terveinek megerősítése, a költségvetés elfogadása, valamint az intézet szervezeti kérdései szerepelnek. magyarországot kormány megbízottként kónya albert professzor, a magyar tudományos akadémia főtitkárhelyettes képviseli a tanácskozáson./mti/

bb. 43. az országos ügyvédi tanács alakuló ülése

t bc/ lk/sr/il/cz

1968. január 13.

az ügyvédi kamarák tisztségviselőinek közelmúltban lezajlott választása után szombaton tartotta alakuló ülését az országos ügyvédi tanács. ezen az igazságügyminiszter javaslata alapján megválasztotta az elnökséget és a fegyelmi megbízottakat. a választás eredményeképpen az országos ügyvédi tanács elnöke, dr. kárpáti lászló budapesti ügyvéd, elnökhelyettesei dr. bolgár györgy budapesti és dr. takács ádám zalaegerszegi ügyvéd, titkára pedig dr. udvardi miklós budapesti ügyvéd. ezt követően a tanács javaslata alapján a teljes ülés megválasztotta a másodfokon eljáró fegyelmi és igazgatási tanácsok tagjait, valamint az állandó bizottságok elnökeit, titkárait és tagjait.

az ülésen részt vett és felszólalt dr. korom mihály igazságügyminiszter. beszédében az ügyvédi szervezet tevékenységében az elmúlt években bekövetkezett fejlődésről, majd az országos ügyvédi tanács előtt álló legfontosabb feladatokról szökött. az igazságügyminiszter kitüntetésekét nyújtott át az ügyvédi közéletben kiemelkedő munkát végzett ügyvédeknek. a munka érdemrend arany fokozatát kapta dr. szesák gyula, az öit volt elnöke, a munka érdemrend ezüst fokozatát dr. pöstényi márton, az öit volt elnökhelyettese. az igazságügy kiváló dolgozó kitüntető jelvényt kapta dr. kovács jeno pécsi, dr. nónay györgy sátoraljaujhelyi ügyvéd, miniszteri dicséretben részesült dr. boda józsef székesfehérvári és dr. farkas istván törökszentmiklósi ügyvéd./mti/

14.08/11

- 30 -

14.08

bb. 44. a nagy hóban elakadt mentőautóban szülte meg gyermekét egy káptalanfüredi fiatalasszony

vid szf/sk/ká/il/cz

1968. január 13.

szombaton hajnalban káptalanfüredre, gici árpádné 28 éves fiatalasszonyhoz hívták a mentőket. giciné harmadik gyermekét várta a mentőautó elindult a kismamával a veszprémi megyei kórházba, de a mentőautó a behavazott úton, veszprémtől négy kilométerre elakadt és a fiatalasszony, taschner istván mentőápoló segítségével, a kocsiban adott életet kislányának, komplikációk nélkül. a mentőkocsi a szülés után még csaknem egy óráig vesztegelt a nagy hóban. végül is rendőrök és katonák szabadították ki, így jutott el a fiatal anya és gyermeke a megyei kórházba.

az inspekciós orvos véleménye szerint, noha a kis andrea nyolc hónapra, 2 kiló 25 deka súllyal jött a világra, jól érzi magát, mamájával együtt. szerencsére egyiküknek sem ártott meg a hideg, mert a mentőautó betegterét fel tudták melegíteni./mti/

bb. 45. a szovjetunió népi ellenőrzésének küldöttsége kádár jánosnál

il/cz

1968. január 13.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára szombaton délelőtt fogadta a szovjetunió népi ellenőrzési bizottságának küldöttségét, amely p.v. kovanovnak, a bizottság elnökének, az szkp központi bizottsága tagjának vezetésével a központi népi ellenőrzési bizottság meghívására tapasztalatcsere látogatáson tartózkodik hazánkban.

a baráti beszélgetésen részt vett nyers rezső, az mszmp kb titkára, fehér lajos, a kormány elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagjai, dabronaki gyula, a kneb elnöke./mti/

14 15/11

- 31 -

14.08
14.08

bb. 46. ezerhatszáz új kórházi ágy - minőségi fejlesztés -
dolgoznak a tanácsok az egészségügyi terveken

i ms/tné/sr/il/cz

1968. január 13.

cserba lászló, az egészségügyi minisztérium terv- és gazdasági főosztályának vezetője tájékoztatta az mti munkatársát az egészségügy idén várható fejlődéséről.

- az új gazdasági mechanizmus első öt éves tervünk harmadik évének költségvetése minden eddiginél nagyobb összeget 6.9 milliárd forintot bocsát rendelkezésre a szorosan vett egészségügyi kiadásokra, az egészségügyi intézmények és szolgáltatás működtetésére, valamint fejlesztésére - mondta. ez az összeg 3-4 százalékkal magasabb az előző évinél. a beruházási keret körülbelül 630 millió forint. a gazdaságirányítás új rendszerében lényegesen megnőtt a tanácsok szerepe mind a tervezésben, mind a konkrét gazdálkodásban, a tervek megvalósításában. az országos kötelező erejű jogszabályok, törvények és rendeletek és normatívák megtartásával önállóan döntenek a rendelkezésükre álló pénzügyi keretek felhasználásáról. még olyan megkötés sincs, hogy mennyit kell fordítani az egyes ágazatokra, például az egészségügyre. az egyetlen megkötöttség, hogy biztosítani kell a betegátlátás megfelelő szintjét és végre kell hajtani az ugynevezett célcsoportos beruházásokat. ezek ugyanis jelentős szerepet töltenek be az egészségügy tervszerű fejlesztésében, az országosan egységes szintű betegellátás megvalósításában.

- a költségvetés kisebb része, körülbelül 1.7 milliárd forint fedezi az egészségügyi minisztérium és a hozzátartozó országos intézetek, valamint a négy orvostudományi egyetem fenntartási és fejlesztési kiadásait. a többi tanácsok között oszlik meg. a tanácsokat arra kötelezte, hogy célcsoportos beruházásként összesen 296 millió forintot fordítsanak kórházfejlesztésre.

/folyt.köv./
14.15/il

15.12

W

- 32 -

bb. 46. / ezerhatszáz...1. folyt/ il

a tanácsi végrehajtó bizottságok most dolgoznak a végleges terveken és ezek előreláthatólag február végén állnak rendelkezésre, akkor lesz részletes képiünk az egészségügyre szánt összegek hovatartozásáról. a tendenciák természetesen már ma is világosak, hiszen ezeket az öt éves terv, az idei terv- és költségvetés, valamint a meglévő adottságok eléggé meghatározzák.

- az egészségügyi hálózat fejlesztése zömében a kórházi ágyak számának növelésében jelentkezik. várhatóan 1600 új kórházi ágyon kezdődik meg idén a betegápolás és ezzel az ország kórházi ágának száma több mint 80 000-re emelkedik. az idén kezd meg működését a múlt év végén elkészült hatvani és karcagi kórház, a tervek szerint megépül a kazincbarcikai, a siófoki, a dombóvári, kórház, ezenkívül több jelentős kórház bővítésre kerül sor Zalaegerszegen, Miskolcon, Debrecenben, Nyíregyházán, stb. a rendelőintézetek fejlesztése körülbelül 1450 szakorvosi órával növeli a járóbeteg-ellátás lehetőségeit. ennek nagyobbik része a fogorvosi ellátás továbbfejlesztését szolgálja.

az üzemorvosi szolgálat napi kétszázharminc új orvosi órával bővül, a körzeti orvosi hálózat 60, a gyermek-szakorvosi 30 új körzettel növekszik. további mintegy ezer kisgyermek és 900 idős ember elhelyezésére nyílik lehetőség az új bölcsődékben, illetve szociális otthonokban.

a fejlesztés másik csoportját a már korábban megkezdett és csak a következő években befejeződő ugynevezett folyamatos beruházások alkotják, amelyeknek fedezetéről a tanácsoknak természetesen ugyancsak gondoskodniuk kell. ilyen az ajkai, ceglédi, váci kórház, a miskolci szociális otthon építése, hogy csak a nagyobb beruházásokat említsük.

a központi, minisztériumi költségvetésből megvalósuló beruházások közül az idén elkészül a hévízi állami kórház ezer személyes téli fürdője, tovább folyik a pécsi egyetem elméleti tömbjének építése.

/folyt.köv./

14.20/il

- 33 -

W 15.12

bb. 46./ ezernatszáz ...2. folyt/ 11

szerényebbek a lehetőségek az idén kezdődő beruházások vonatkozásában. ezek közül a legjelentősebb a budapesti orvostudományi egyetem 1. számú szemklinikájának új épülete, az onkológiai intézet és a soproni szanatórium bővítése. a tanácsi beruházások közül várhatóan megkezdik a szekszárdi csecsemőotthon, több rendelőintézet építését és egyéb kórházbővítéseket.

az intézmény-hálózat növelése természetesen maga után vonja az egészségügyi dolgozók létszámának elég tetemes, 3.200 fős emelkedését is. különösen örvendetes, hogy az új mechanizmus első évében szükségszerűen óvatos, takarékos tervezés ellenére is a kormány határozata alapján lehetővé válik 2 900 érettségizett lány munkába állítása, akiket munka melletti tanfolyamokon képeznek majd ki magasszintű egészségügyi dolgozókká. ez jelentősen hozzájárul a betegellátás minőségi fejlesztéséhez.

sajnos nem ilyenkedvező a kép a gép- és műszerbeszerzés terén, kevés a lehetőség a kórházak higiénés helyzetének javítására, az orvostudomány és technika új vívmányainak bevezetésére és az elképzeltnél lassabb ütemben haladhatunk előre a korszerű intenzív betegápolási egységek létrehozásában, ahol az életveszélyes állapotban lévő, vagy súlyos műtéten átesett betegeket ápolják. az országgyűlés éppen ezeket a körülményeket mérlegelve 30 millióval emelte az egészségügy rendelkezésre bocsátott összegeket. ennek a többletnek a felhasználásáról még nincs döntés, de minden bizonnyal az a helyes elgondolás fog érvényesülni, hogy az erők szétforgácsolása helyett néhány legjobban rászoruló intézet helyzetét javítjuk - mondta. befejezésül cserba lászló.
/mti/

..-

bb. 50. megdöbbentő családi tragédia

1 fe/j/11/sr/cz

1968. január 13.

történt keszthelyen. talabér györgy 39 éves üzemmérnök szóváltás után törülközővel megfojtotta 36 éves feleségét, majd öngyilkosságot követett el. kinyitotta a gázcsapokat, és gázmérgezésben meghalt. a rendőrség az ügyben vizsgálatot indított./mti/

..-

14.35/11

- 34 -

ME 15.12

bb. 47. ismét működik a hejőcsabai cement- és mészmű

a vid szf/sk/e ká

1968. január 13.

a múlt hónap 22-én állt le a szokásos évi nagyjavításra a hejőcsabai cement- és mészmű. bár a rendkívül hideg sok akadályt gördített a javításban résztvevő dolgozók munkája elé, a nagyjavítást az ütemtervnek megfelelően sikerült befejezni. az egyik eddig szénrel működő szárítóberendezést a sokkal biztonságosabb és gazdaságosabb földgáztüzelésre alakították át. a szárítót már műzembe is helyezték. hamarosan befejezik a másik szárító berendezés átalakítását is, ez szintén földgázzal működik majd. ugyanakkor megkezdte munkáját a régi mészmű körkemencéje. a jövő nétkerégető kemencéket és az öt aknakemencés, nemrégiben épített új mészműzet.

ebben az évben a hejőcsabai cement- és mészmű dolgozói 430 000 tonna cementet és 125 000 tonna égetett meszet adnak az építkezésekhez. /mti/

..-

bb. 48. befejezte a gyártási szezont a hatvani és a mezőhegyesi cukorgyár

ö vid/ szf/sk/e ká

1968. január 13.

a hét végén két nagy cukorgyár fejezte be a gyártási szezont. a hatvani cukorgyárban szombaton délután az utolsó vagon rúpa szállítmányt is feldolgozták. vajda józsef, a gyár főmérnöke elmondotta, hogy az idei kampányban számos rekordot értek el. naponta átlagosan 282 vagon rúpát dolgoztak fel, 16 vagonnal többet az előirányozottnál. a gyár történetében eddig ez a legmagasabb napi átlag. volt olyan nap, amikor 310 vagon rúpát dolgoztak fel. a termelési idényben összesen 2 144 vagonos nyersanyag feldolgozási előnyre tettek szert. ennek eredményeként a tervezettnél nyolc nappal korábban sikerült befejezni a gyártási szezont. százharmincnégy napon át folyamatosan dolgozott az üzem, s ez idő alatt több mint 46 000 tonna cukrot állított elő.

a mezőhegyesi cukorgyár a hét végére - a tavalyinál 12 nappal korábban - teljesítette évi cukorgyártási tervét. százharmincnégy nap alatt 34 és félezer vagon rúpát dolgozott fel, ami a gyár 79 éves fennállása óta a legnagyobb mennyiség. /mti/

..-

14.50/11

- 35 -

ME 15.12

bb. 49. gyors-segély az erdő lakóinak

ö vid ká/sk/ká/il/cz

1968. január 13.

a zord tél megviseli az erdők, mezők apró és nagyvadjait. a kőkeményre fagyott és behavazott területeken csak nehezen tudnak élelemhez jutni. ezért a vadászoknak most a vadetetés a legfőbb gondjuk. somogy megye 35 vadásztársaságának területén, s a vadrezervátumokban szánkaravánok hordják az etetőkhöz a szemes- és szálastakarmányt. az etetőkhöz vezető utakat és azok környékét megtisztították a hótól. az erdei éttermek, gyorsan benépesülnek: főleg az őzek keresik fel nagy számban. az élelmet szállító fogatokat nem egyszer őzek, szarvasok sokasága kíséri.

a mátra és a bükk vidékét vastag hóréteg borítja és a mínusz 20 fokos hideghez még metsző szél is járul. fokozza a nehéz helyzetet, hogy az elmúlt évben ezen a vidéken nagyon gyenge volt a makktermés, így az erdei állatok alig találnak élelmet. a nagy vadak a hideg idő elől a védettebb völgyekbe húzódnak, számos helyen a lakott területeket is megközelítik. eger határában szombaton reggel egy kisebb szarvascsorda közelítette meg a kerteket.

az erdőgazdaságok naponta feltöltik a vadetetőket szénával, kukoricával, vadgesztenyével és más takarmányféleséggel. a nyugatbükk állami erdőgazdaság több mint másfél ezer mázsa takarmányt és 400 mázsa erdei makkot vásárolt fel más vidékeken. a mátrában különös gonddal ügyelnek a muflonokra, mert ezek az alacsony lábú állatok a nagy hóban könnyebben megfáznak. a vadőrök eddig vadelhullást még sehol sem tapasztaltak./mti/

--

bb. 52. natálos üzemi baleset történt

i fe/j/sr/il/cz

1968. január 13.

a dunaujvárosi papírgyárban. tauz istván 26 éves papírgyári szakmunkás kézzel nyúlt a hengersonba, amely elkapta, és a szerencsétlen ember olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt./mti/

--

14.50/il

- 36 -

15.01

bb 51. közlekedési balesetek

fe/j/s sr cz

1968. január 13.

az elmúlt 24 órában vidéken és a fővárosban több súlyos közlekedési baleset történt. a rákos-pályaudvaron tilos helyen ment át a pályatesten kostyál pál 22 éves máv pályamunkás, csesztvei lakos, és egy személyvonat halálra gázolta. horváth györgy 33 éves gépkocsivezető a 14. számú aköv tehergépkocsijával alsóórs és csopak között, a vasuti kereszteződésben nem vette figyelembe a fényoszorompó tilos jelzését, és beleszaladt egy mozdonyba. a tehergépkocsi rakterületén utazó bevíz istván 43 éves kubikos a helyszínen meghalt, baksa mihály 43 éves és bugyi ferenc 49 éves kubikosokat súlyos sérüléssel a kórházba szállították. a rendőrség horváth györgyöt őrizetbe vette. polgár és hajdunánás közötti utszakaszon a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette az ém földmunkát gépesítő vállalat dömpertjét szabó lajos 43 éves gépkocsivezető, tiszavasvári lakos, és a járművel az utmenti árokba borult. szabó sérüléseibe a helyszínen meghalt.

budapesten, a ix. kerületben, a tolbuhin körut 1. számú ház előtt dósa béla 46 éves gépkocsivezető tehergépkocsival nem adta meg a kijelölt gyalogátkelőhelyen az elsőbbséget és járművel elütötte repás istván 62 éves szakács, budapesti lakost, akit a mentők súlyos sérüléssel szállítottak kórházba. a tehergépkocsi vezetője ellen eljárás indult. a ix. kerületben a boráros tér és a közraktár utca kereszteződésében egy tehergépkocsi elütötte halas istván 49 éves kőművest, aki súlyosan megsérült./mti/

--

bb 53. szabad szombatjukon adtak vért a tatabányai 11-es akna bányászai

a vid/szf/tm/s ká cz

1968. január 13.

a tatabányai kórházban több kisebb műtetre szorul egy 17 éves fiatalember, erős vérzékenysége miatt azonban csak előzetes vérátömlesztés után kezdetnek hozzá az operációhoz. a betegnek több napon át friss vérre van szüksége. a megyei véradó állomás felkérésére azonnal jelentkeztek az önkéntes véradók, a beloiannisz gyár tatabányai üzeméből, a tati butorgyárból és a köztisztasági vállalatától. a tatabányai 11-es akna bányászai, akik szocialista szerződést kötöttek a vöröskereszttel, illetve a megyei kórházzal, hogy mindig rendelkezésre állnak, ha vérre van szükség, most szabad szombatjukon keresték fel a véradó-állomást, hogy a fiatalember segítségére siessenek. a szükséges friss vérmennyiség összegyűlt és biztonsággal kezdetnek a műtétnek./mti/

--

15.11/s

- 37 -

16.01

bb 54. megalakult a zöldség-gyümölcs kereskedelmi egyesülés - sajtótájékoztató a szövetkezeti zöldség-gyümölcs kereskedelem tevékenységéről

kf/s ie cz

1968. január 13.

a zöldség és a gyümölcs értékesítésében is erősödő verseny új módszerek alkalmazását sürgette a szövetkezeti kereskedelemben is, ahol fontos szervezeti változás történt. a gazdasági bizottság hozzájárulásával létrejött és e héten tartotta alakuló ülését a zöldség-gyümölcs kereskedelmi egyesülés. járomi lajos, az egyesülés igazgatója szombaton sajtótájékoztatón ismertette az új országos szervezet feladatait, terveit.

a szövetkezeti zöldség-gyümölcs felvásárló és értékesítő kereskedelem eredményei 1961-től - a mezőgazdaság szocialista átszervezésének befejeződésétől - jelentkeznek, a mezőgazdasági nagyüzemek kialakulása tette lehetővé a megnyugtató ellátást, ma már a zöldség - és burgonya-igényeket teljes egészében, a gyümölcsszükséglet 80 százalékát a nagyüzemek elégitik ki, fedezik a szövetkezeti kereskedelemmel kötött szerződéseken keresztül, az elmúlt évek során mintegy 30 000-40 000 vagonnal növekedett a felvásárolt burgonya és zöldség-gyümölcs mennyisége, amely tavaly már elérte a 140 000 vagon, tavaly csupán zöldségből és gyümölcsből 109 000 vagonnyit vásárolt fel a szövetkezeti kereskedelem, ennek - valamint a tszek közvetlen piaci értékesítésének - tulajdonítható az általában kedvezőnek mondható ellátás, a hazai igények kielégítésén kívül a burgonya, a zöldség és a gyümölcs export is sokat fejlődött, 1961. óta megkétszereződött. a szövetkezeti kereskedelem a teljes zöldség- és gyümölcs-export 80 százalékát biztosítja.

a szövetkezeti zöldség-gyümölcs kereskedelem, bár még korántsem rendelkezik a növekvő forgalomhoz szükséges megfelelő technikai eszközökkel, az utóbbi években nagy műszaki előrehaladást ért el, ma már minden megyében van - vagy most épül - modern, hűtővel is felszerelt raktár. megkezdődött s 1970-ig befejeződik a nagyvásártelep rekonstrukciója - a mintegy 500 vagonos hűtőház már elkészült, épül a nyíregyházi szövetkezeti hűtőház s az idén megkezdődik a mátészalkai hűtőház kivitelezése is.

a most megalakult zöldség-gyümölcs kereskedelmi egyesülés legfontosabb feladata a termelés és a fogyasztás egységes - a népgazdasági érdekeknek is megfelelő - összehangjának a megteremtése. az egyesülés irányítja, összehangolja 22 tagvállalatnak gazdasági tevékenységét, az egyesülés rendszeresen figyeli a bel- és a külföldi piaci helyzet alakulását, tájékoztatja vállalatait az értékesítési lehetőségekről, egyezteteti a bel- és a külkereskedelmi igényeket, javaslatot tesz vállalatainak a termeltetési szerkezet kialakítására.
/ folyt.köv./

15.35/ju

-38-

NW 160 f

bb 54./ megalakult...../ 1. folyt./s

az egyesülés nem törekszik „egyeduralomra”, véleménye hogy amelyik termelő képes rá, közvetlenül is szállítson az iparnak, a vendéglátóegységeknek, a hazai- és a külföldi piacra, s ehhez még segítséget is adnak az egyesülés vállalatai.

az egyesülés a termelőszövetkezetek burgonya, zöldség és gyümölcs termelésének fejlesztése érdekében széleskörű szak- tanácsadást szervez, s sok egyéb feladata mellett gondoskodik az értékesítéshez feltétlenül szükséges szállítóeszközökről, gőngyölegekről, az idén például három millió almásládát gyártanak s ez a tavalyinál nagyobb mennyiségű almaterméshez is elegendő lesz./mti/

..-

bb 55. tefu-telepet avattak bagon - az idén négy újabb telep épül pest megyében

a vid/szf/sk/s ká cz

1968. január 13.

bagon, szombaton átadták rendeltetésének az 1. számú autó-közlekedési vállalat gépkocsi forgalmi telepét. a kétmillió forint beruházással épült létesítmény husz tehergépkocsi garázsra alkalmas, ellátták korszerű javítóműhellyel, raktárral, valamint szociális épülettel is. a bagoni telep gépkocsijai aszód és környéke teherfuvarozási feladatait látják el, pest megyében 500 tefu gépkocsi teljesít szolgáltatást, többségüket mostoha körülmények között garázsírozzák és tartják karban, ezért az idén dabason és kiskunlacházaán hasonló nagyságú, vácott hatmillió, nagykörösön pedig négymillió forintos beruházással új gépkocsi forgalmi telepet épít az autóközlekedési vállalat./mti/

..-

15.40/s

16 f

NW

- 39 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

nbj/gg-ju cz

1968. január 13.

mai bb 30-as / szombat délelőtti ... / kiadásunk második bekezdésének utolsó előtti mondata helyesen így hangzik: „ az északi országokból érkező nemzetközi gyorsvonatok többszörös késéssel futnak be a magyar határállomásokra. „/mti/

--

bb 56. tíz jégtörőhajó cirkál a duna déli szakaszán

a vid szf/tm-ju ká cz

1968. január 13.

az alsódunavölgyi vízügyi igazgatóság területén duna-földvártól Vukovárig és a duna közös érdekeltségű jugoszláv szakaszán tíz jégtörőhajó cirkál. közülük hat hazai területen teljesít szolgálatot. a 10-12 centiméter vastagságú jégtakaró rendszeres zuzásával tartják fenn a vízfolyást. szombaton reggel mohács alatt mégis mintegy 400 méter hosszan beállt a duna. a jégtörőket nyomban ide irányították.

a vezérhajó, egy 1.200 lóerős új jégtörő, amely a többiekénél mozgékonyabb és kétszer nagyobb teljesítményre képes, az idén először futott ki a jeges dunára és ugyancsak a folyam déli szakaszán teljesít szolgálatot. a fagyos vizen cirkáló jégtörők légénységének munkáját könnyebbé teszi, hogy minden hajót meleg hálófülkékkel, pihenőkkel és társalgókkal szereltek fel. /mti/

--

bb 63. elhunyt dr. sándor zoltán

i pr/tr-ju sr cz

1968. január 13.

a színház- és filmművészeti főiskola munkatársa. csaknem öt évtizeden át dolgozott színházi területen, hosszú ideig tevékenykedett a budapesti színészek szövetségének titkáráként. 1945-től a vígszínház adminisztratív igazgatója volt; tapasztalataival 1952 óta segítette a színház- és filmművészeti főiskolát. /mti/

--

15.50/szb

-40-

14/16

bb 57. a MÁV vezérigazgatósága közli szombaton délután 14 órakor

k hbj/gg-ju ie cz

1968. január 13.

hogy hófúvások miatt a siófoki-kaposvári vonalon tab és kárád állomások között a forgalom szünetel. siófok-tab, továbbá kárád-kaposvár állomások között a forgalmat fenntartják. a pécs-harkányfürdő állomások közötti vonalon pécs-görcsöny állomások között hóakadályok miatt vonat helyett autóbusz jár. harkányfürdő-görcsöny állomások között járnak a vonatok. tatabánya alsó-kisbér között a MÁV szünetelteti a forgalmat. kisbér-székesfehérvár irányban a személyforgalmat komáromon keresztül bonyolítja le a MÁV. /mti/

--

bb 59. hősiesség küzdelem két szülő asszony életéért

b vid szf/sk-ju ká cz

1968. január 13.

pénteken délután itéletidő zúdult Sopronra és környékére. a tomboló hóvihárban telefonüzenet érkezett a kapuvári mentőkhöz, hogy ivánban egy szülő nőt kell sürgősen kórházba szállítani. a mentőkocsi elindításáról szó sem lehetett, ezért egy katonai alakulathoz fordultak segítségért. tizenöt katona 12 kerekos terepjáró kocsin indult utnak, hogy gyors segítséget nyújtson a szülő anyának. a magas hóban azonban a terepjáró is elakadt. a katonák azonnal összeköttetésbe léptek egy másik katonai alakulattal, ahonnan hernyótalpas harckocsit indítottak utnak ivánba, a szülő nőért. még jóformán be sem értek vele a kapuvári kórházba, amikor újabb üzenetet kaptak. oslíban szintén szülő nő kórházba szállításához kértek segítségüket. azonnal utnak indultak és éjfél előtt pár perccel a kapuvári kórházban biztonságba helyezték a szülés előtt álló asszonyt. /mti/

--

16.--/szb

-41-

14/16

bb 60. a máv vezérigazgatósága

j szb ie

1968. január 13.

felhívja az utazóközönség figyelmét, hogy az Európában uralkodó zord időjárás és hófúvások miatt a nemzetközi vonatok többórás késéssel érkeznek hazánkba. ezért a máv kéri azokat, akik nemzetközi vonattal utaznak, vagy azzal érkező utasokat a pályaudvarokon várni kívánnak, hogy e vonatok érkezésének, illetőleg indulásának időpontjáról kérjenek tájékoztatást a keleti-pályaudvar központi információs szolgálatánál: 429-150, 227-860, 424-502 telefonszámon, ahol éjjel-nappali ügyeletet tartanak. ezenkívül reggel 5-től este 24 óráig a keleti-pályaudvaron információt adnak a 224-052 számon, a nyugati-pályaudvaron 6-tól 22 óráig a 315-346 és a déli-pályaudvaron 6-tól 22 óráig a 351-512-es telefonszámon. /mti/

--

bb 61. a dunaujvárosi mező imre munkásör-zászlóalj ünnepi gyűlése

vid-fm/tné szb ká

1968. január 13.

dunaujvárosban szombaton ünnepi gyűlést tartott a mező imre munkásör-zászlóalj. ebből az alkalomból a városba látogatott mező imre özvegye, aki délelőtt felkereste a mező imre általános iskolát és uttoró csapatot.

az ünnepi gyűlésen a névadó özvegyén kívül résztvett papp árpád, a munkásörtség országos parancsnoka és herczeg károly, az mszmp fejer megyei bizottságának első titkára. a gyűlésen kilenc parancsnokot és huszonöt munkásört tüntettek ki múlt évi kiváló munkájáért, a zászlóaljnak pedig átadták a legjobb fejer megyei egységnek járó vándorserleget. negyvenhét leszerelő munkásör kapott emlékérmét. a leszerelők nevében hajdu andrás, a vasmű hengerműveinek vezetője adta át a fegyvert az új munkásöröknek.

ezután papp árpád országos parancsnok mondott ünnepi beszédet, majd az új munkásörök eskütételére került sor. /mti/

--

16.05/szb

-42-

182

bb 62. a viharos szél lassan mérséklődik, anticiklon közép-európa felett - néhány napra még hideg marad az idő

i cs/tr-ju ie cz

1968. január 13.

a jeges sarkvidéki levegő az utóbbi napokban előzönlötte a kontinens legdélibb tájait is, sőt az első hullámok elérték az afrikai partokat. a legutóbbi meteorológiai jelentések szerint dél-olaszországban és dél-görögországban mínusz 1-mínusz 6 fokig csökkent a talajközeli levegő hőmérséklete, ami itt évtizedes ritkaságnak számít. görögország egyik legdélibb csücskéről havazással kísért égzengéses zivatart jeleztek a megfigyelők. a rendkívüli hideg eljutott kis-ázsia délnyugati tájaira is: izmir környékén legutóbb kiterjedt havazás kezdődött. a maximumok európa szerte jóval alacsonyabbak a szokásosnál. legnagyobb az eltérés a balti tenger és leningrád vidékén, ahol a maximumok 8-9 fokkal, továbbá olaszország déli tájain, ahol 6-8 fokkal maradnak el az utóbbi évek átlagszintjétől. a kontinens más tájain 2-6 fokos a nappali meleghiány.

a rendkívüli hideg légáramlást fenntartó hatalmas ciklonrendszer központja az utóbbi 24 órában lengyelország térségéből ukrajna fölé helyeződött át. ez az elmozdulás valószínűleg lényeges változásokat indított meg európa légterében. a cseh medence feletti központtal máris megkezdődött egy anticiklonrendszer kialakulása, amely hatókörzetében csendesebb, derültebb időt hoz majd. a változás másik ígérete, hogy norvégia nyugati partvidékeiről a brit szigeteken, franciaországon, spanyolországon át portugáliáig megérkezett az enyhébb óceáni légtömegek első hulláma. liszabonban már pénteken plusz 16 fokos maximumok alakultak ki, és a szombatra virradó éjszaka sem süllyedt a hőmérséklet plusz 8 fok alá. a kontinens hideg sarkán: finnországban és a szovjetunió tundrás északi vidékein mínusz 38 fokig hült le a talajközeli levegő.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, hogy a budapesti mért napi középhőmérséklet pénteken 8,2 szombaton kerekén 8 fokkal maradt el az évszak normáitól. vasárnap időnkénti felhősödésre, az északnyugati-északi szél fokozatos mérséklődésére számíthatunk, havazás valószínűleg nem lesz.

/ folyt. köv./

16.13/szb

-43-

182

bb 60. a máv vezérigazgatósága

j szb ie

1968. január 13.

felhívja az utazóközönség figyelmét, hogy az Európában uralkodó zord időjárás és hófúvások miatt a nemzetközi vonatok többórás késéssel érkeznek hazánkba. ezért a máv kéri azokat, akik nemzetközi vonattal utaznak, vagy azzal érkező utasokat a pályaudvarokon várni kívánnak, hogy e vonatok érkezésének, illetőleg indulásának időpontjáról kérjenek tájékoztatást a keleti-pályaudvar központi információs szolgálatánál: 429-150, 227-860, 424-502 telefonszámon, ahol éjjel-nappali ügyeletet tartanak. ezenkívül reggel 5-től este 24 óráig a keleti-pályaudvaron információt adnak a 224-052 számon, a nyugati-pályaudvaron 6-tól 22 óráig a 315-346 és a déli-pályaudvaron 6-tól 22 óráig a 351-512-es telefonszámon. /mti/

--

bb 61. a dunaujvárosi mező imre munkásör-zászlóalj ünnepi gyűlése

vid-fm/tné szb ká

1968. január 13.

dunaujvárosban szombaton ünnepi gyűlést tartott a mező imre munkásör-zászlóalj. ebből az alkalomból a városba látogatott mező imre özvegye, aki délelőtt felkereste a mező imre általános iskolát és uttörő csapatot.

az ünnepi gyűlésen a névadó özvegyén kívül résztvett papp árpád, a munkásörtség országos parancsnoka és herczeg károly, az mszmp fejér megyei bizottságának első titkára. a gyűlésen kilenc parancsnokot és huszonöt munkásört tüntettek ki mult évi kiváló munkájáért, a zászlóaljnak pedig átadták a legjobb fejér megyei egységnek járó vándorserleget. negyvenhét leszerelő munkásör kapott emlékérmét. a leszerelők nevében hajdu andrás, a vasmű hengerműveinek vezetője adta át a fegyvert az új munkásöröknek.

ezután papp árpád országos parancsnok mondott ünnepi beszédet, majd az új munkásörök eskütételére került sor. /mti/

--

16.05/szb

-42-

104

bb 62. a viharos szél lassan mérséklődik, anticiklon közép-európa felett - néhány napra még hideg marad az idő

i cs/tr-ju ie cz

1968. január 13.

a jeges sarkvidéki levegő az utóbbi napokban előzönlötte a kontinens legdélibb tájait is, sőt az első hullámok elérték az afrikai partokat. a legutóbbi meteorológiai jelentések szerint dél-olaszországban és dél-görögországban mínusz 1-mínusz 6 fokig csökkent a talajközeli levegő hőmérséklete, ami itt évtizedes ritkaságnak számít. görögország egyik legdélibb csücskéről havazással kísért égzengéses zivatart jeleztek a megfigyelők. a rendkívüli hideg eljutott kis-ázsia délnyugati tájaira is: izmir környékén legutóbb kiterjedt havazás kezdődött. a maximumok európa szerte jóval alacsonyabbak a szokásosnál. legnagyobb az eltérés a balti tenger és leningrád vidékén, ahol a maximumok 8-9 fokkal, továbbá olaszország déli tájain, ahol 6-8 fokkal maradnak el az utóbbi évek átlagszintjétől. a kontinens más tájain 2-6 fokos a nappali melegehiány.

a rendkívüli hideg légáramlást fenntartó hatalmas ciklonrendszer központja az utóbbi 24 órában lengyelország térségéből ukrajna fölé helyeződött át. ez az elmozdulás valószínűleg lényeges változásokat indított meg európa légterében. a cseh medence feletti központtal máris megkezdődött egy anticiklonrendszer kialakulása, amely hatókörzetében csendesebb, derültebb időt hoz majd. a változás másik ígérete, hogy norvégia nyugati partvidékeiről a brit szigeteken, franciaországon, spanyolországon át portugáliáig megérkezett az enyhébb óceáni légtömegek első hulláma. liszabonban már pénteken plusz 16 fokos maximumok alakultak ki, és a szombatira virradó éjszaka sem süllyedt a hőmérséklet plusz 8 fok alá. a kontinens hideg sarkán: finnországban és a szovjetunió tundrás északi vidékein mínusz 38 fokig hűlt le a talajközeli levegő.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, hogy a budapestien mért napi középhőmérséklet pénteken 8,2 szombaton kerekén 8 fokkal maradt el az évszak normáitól. vasárnap időnkénti felhősödésre, az északnyugati-északi szél fokozatos mérséklődésére számíthatunk, havazás valószínűleg nem lesz.

/ folyt. köv./

16.13/szb

-43-

104

bb 62. / a viharos szél... 1. folyt. /-ju

az éjszakai hőmérséklet általában mínusz 13-mínusz 18, a szélről védett területeken kevéssel 20 fok alatt alakul ki, a vasárnapi maximumok mínusz 5- mínusz 10 fokig emelkednek, a távprognozsis közlése szerint még néhány napig marad a zord idő, az anticyklon térhódításával ugyanis a hideg levegő megnyugszik a kárpát medencében, és az éjszakai minimumok ismét mínusz 10-mínusz 20 fokig süllyednek. /mti/

bb 63. este már játszik basilides zoltán, akit megszurtak

i fe/lk-ju sr cuz

1968. január 13.

pénteken, az esti órákban a bródy sándor utcában basilides zoltán, a madách színház művésze figyelmeztetett egy taxironggató garázdálkodót. az ittas huligán a jóindulatu szóra kést rántott és megszurta a művészt, akit a vas utcai kórházban reszesitettek elsősegélyben.

basilides zoltánt lakásán telefonon felhívta a magyar távirati iroda munkatársa és érdeklődött hogyléte felől. a művész közölte, hogy jobban érzi magát és a madách színház szombat esti előadásán már játszik.

a kellemetlen éjszakai támadás felől érdeklődve basilides zoltán elmondotta, hogy az afférmél a szerencsének köszönheti könnyebb sérülését. a támadó kés-szurását a vastag bélelt bőrkabát részben felfogta, illetve tompította. még így is a hónalj alatt ért szurást a sebész varrta be, és megállapította, hogy ha a kés csak egy fél centiméterrel lejjebb csuszik, a tüdőbe hatol.

a tettest, adamszky mihály 26 éves büntetett előéletű segédmunkást a rendőrség őrizetbe vette. /mti/

16.00/Lm

- 44 -

mti

bb 58. rendelet a magánkisipar áráról és forgalmiadójáról

i sz-sl/lk-lm ie

1968. január 13.

a magyar közlöny legutóbbi számában megjelent a könnyűipari miniszter rendelete a magánkisipari és háziipari árak szabályozásáról. ezek szerint négyféle árforma alkalmazható. rögzített fix áron hozhatják forgalomba a kenyeret, a zsemlét, a kiflit, a tőkehust, maximált áron kell árusítaniuk a szikvizet, a feketekávé, a fagylaltot, az üdítőitalokat. a szolgáltatások közül maximált árat állapítottak meg a fodrászoknál a leggyakrabban igénybe vett munkákra, a szolgáltatások, javítások többsége, így például a lakosság részére végzett mosás, vegytisztítás, a rádió, televíziókészülékek, elektromos háztartási gépek javítása, kötöttárú készítése, látszerészeti szolgáltatások díja hatósági előírások figyelembe vételével kialakított irányárak alapján állapítható meg. a kisipari készítmények többségének árát szabad árforma szerint, a szocialista ipar árviszonyaihoz igazodva határozhatják meg.

a rendelet megjelöli a magánkisipari termékek, szolgáltatások árának kiszámításánál az árvetésben számításba vehető tényezőket és azt, hogy milyen közvetlen anyagköltséget, munkabért, általános rezsiköltséget, termelői hasznot, a közvetlen értékesítésnél milyen kereskedelmi hasznot és forgalmi adót számolhatnak fel.

a rögzített árformába sorolt termékek vagy szolgáltatások fix hatósági áráról a kisiparos nem térhet el. a maximált árak esetében a kisiparos kisebb árat számolhat, de többet nem. a hatósági irányártól a kisiparos minden irányban szabadon eltérhet, - a kisiparos tehát a vevővel, megrendelővel szabadon állapodhat meg az árban. a szabad árformába tartozó, 100 forint értékhatáron feletti készítményekre, szolgáltatásokra árvetést kell készíteni. az árvetések egy-egy példányát a hozzá tartozó bizonylatokkal együtt a kisiparos öt évig köteles megőrizni. az árvetésben foglalt adatok valódiságáért a kisiparos felelősséggel tartozik. a 100 forintnál drágább termékek, szolgáltatások árát, illetve díját a kisiparos üzlethelyiségében, műhelyében jól látható módon köteles kifüggeszteni.

az új magánkisipari árképzés és ármechanizmus bevezetésével egyidejűleg a pénzügyminiszter szabályozta a kisiparral foglalkozó magánszemélyek forgalmi adóját. a rendelet célja, hogy a magánkisipar forgalmi adó-rendszere az eltérő tulajdonforma ellenére a szocialista ipar adórendszeréhez igazodjék.

/folyt.köv./

16.15/Lm

- 45 -

1982

bb 62. / a viharos szél... 1. folyt. /-ju

az éjszakai hőmérséklet általában mínusz 13-mínusz 18, a szélről védett területeken kevéssel 20 fok alatt alakul ki, a vasárnapi maximumok mínusz 5- mínusz 10 fokig emelkednek, a távprognózis közlése szerint még néhány napig marad a zord idő, az anticyklon térhódításával ugyanis a hideg levegő megnyugszik a kárpát medencében, és az éjszakai minimumok ismét mínusz 10-mínusz 20 fokig süllyednek. /mti/

bb 63. este már játszik basilides zoltán, akit megszurta

1 fe/Lk-ju sr cuz

1968. január 13.

pénteken, az esti órákban a bródy sándor utcában basilides zoltán, a madách színház művésze figyelmeztetett egy taxironggató garázdálkodót. az ittas huligán a jóindulatu szóra kést rántott és megszurta a művészt, akit a vas utcai kórházban részesítettek elsősegélyben.

basilides zoltánt lakásán telefonon felhívta a magyar távirati iroda munkatársa és érdeklődött hogyléte felől. a művész közölte, hogy jobban érzi magát és a madách színház szombat esti előadásán már játszik.

a kellemetlen éjszakai támadás felől érdeklődve basilides zoltán elmondotta, hogy az afférmél a szerencsének köszönheti könnyebb sérülését. a támadó kés-szurását a vastag bélelt bőrkabát részben felfogta, illetve tompította. még így is a hómalj alatt ért szurást a sebész varrta be, és megállapította, hogy ha a kés csak egy fél centiméterrel lejjebb csuszik, a tüdőbe hatol.

a tetteért, adamszky mihály 26 éves büntetett előéletű segédmunkást a rendőrség őrizetbe vette. /mti/

16.00/Lm

- 44 -

bb 58. rendelet a magánkisipar áráról és forgalmiadójáról

1 sz-sl/Lk-Lm 1e

1968. január 13.

a magyar közlöny legutóbbi számában megjelent a könnyűipari miniszter rendelete a magánkisipari és háziipari árak szabályozásáról. ezek szerint négyféle árforma alkalmazható. rögzített fix áron hozhatják forgalomba a kenyeret, a zsemlet, a kiflit, a tökehust, maximált áron kell árusítaniuk a szikvizet, a feketekávét, a fagyaltot, az üdítőitalokat. a szolgáltatások közül maximált árat állapítottak meg a fodrászoknál a leggyakrabban igénybe vett munkákra, a szolgáltatások javítások többsége, így például a lakosság részére végzendő mosás, vegytisztítás, a rádió, televíziókészülékek, elektromos háztartási gépek javítása, kötöttárú készítése, látszerészeti szolgáltatások díjhatósági előírások figyelembe vételével kialakított irányárak alapján állapítható meg. a kisipari készítmények többségének árát szabad árforma szerint, a szocialista ipar árviszonyaihoz igazodva határozhatják meg.

a rendelet megjelöli a magánkisipari termékek, szolgáltatások árának kiszámításánál az árvetésben számításba vehető tényezőket és azt, hogy milyen közvetlen anyagköltséget, munkabért, általános rezsiköltséget, termelői hasznot, a közvetlen értékesítésnél milyen kereskedelmi hasznot és forgalmi adót számolhatnak fel.

a rögzített árformába sorolt termékek vagy szolgáltatások fix hatósági áratól a kisiparos nem térhet el. a maximált árak esetében a kisiparos kisebb árat számolhat, de többet nem. a hatósági irányártól a kisiparos minden irányban szabadon eltérhet, - a kisiparos tehát a vevővel, megrendelővel szabadon állapodhat meg az árban. a szabad árformába tartozó, 100 forint értékhatáron feletti készítményekre, szolgáltatásokra árvetést kell készíteni. az árvetések egy-egy példányát a hozzá tartozó bizonylatokkal együtt a kisiparos öt évig köteles megőrizni. az árvetésben foglalt adatok valóságáért a kisiparos felelősséggel tartozik. a 100 forintnál drágább termékek, szolgáltatások árát, illetve díját a kisiparos üzlethelyiségében, műhelyében jól látható módon köteles kiüggeszteni.

az új magánkisipari árképzés és ármechanizmus bevezetésével egyidejűleg a pénzügyminiszter szabályozta a kisiparral foglalkozó magánszemélyek forgalmi adóját. a rendelet célja, hogy a magánkisipar forgalmi adó-rendszere az eltérő tulajdonforma ellenére a szocialista ipar adórendszeréhez igazodjék.

/folyt.köv./

16.15/Lm

- 45 -

19.02

bn 58. /rendelet .. 1. folyt./-Lm

a korábbi szabályozáshoz képest változást jelent, hogy kiterjesztették az adómentességet, az eddiginél több adókedvezményt biztosítanak, néhány szolgáltatásnál pedig bevezették a forgalmi adót. a szolgáltatások döntő többsége továbbra is adómentes, mindössze néhány szolgáltatásnál ír elő a rendeleti fizetési kötelezettséget.

a községekben dolgozó kisiparosok az eddigitől eltérően nem fizetnek teljes forgalmi adót; háromezer lakosnál kisebb községek kisiparosai 50, a háromezer és ötezer közötti lélekszámú településeken pedig 20 százalék forgalmi adó kedvezményben részesülnek. a rokkantak, csökkent munkaképességűek és az özvegyi jogon ismert gyakorlók ugyancsak kedvezményeket kaphatnak.

a forgalmi adó mértéke aszerint is változik, hogy a kisiparos áruját termelő vállalatnak, a nagykereskedelemnek, vagy közvetlenül a fogyasztónak adja-e el.

a kisiparosok egyébként a jövőben is adóközösségi rendszerben lesznek eleget fizetési kötelezettségüknek. a forgalmi adó kulcsait termékcsoportonként és kiemelt termékenként szabták meg, s hogy mely cikk melyik csoportba tartozik, arról az „ipari termékek jegyzéke,„ és a mezőgazdasági termékek kereskedelmi jegyzéke,„ és a „mezőgazdasági termékek kereskedelmi jegyzéke,„ ad tájékoztatást.

a kisipari árak, a közeljövőben megállapítandó kisipari alkalmazotti munkabérek és az új magánkisipari forgalmi adórendszer azt a célt szolgálja, hogy megközelítően azonos feltételeket biztosítson a magánkisipar és a szocialista ipar - főleg a helyiipar szocialista szektorai közötti placi versenyben. cél az is, hogy a magánkisipari árak beleilleszkedjenek a szocialista ipar 1968-ra tervezett árszintjébe. a magánkisipar ár- és adórendszere együttesen arra ösztönzi a kisiparosokat, hogy az eddiginél is nagyobb részt vállaljanak a lakosság számára szükséges javító-szolgáltató tevékenység ellátásából. a magánkisiparosok eddig évente mintegy három milliárd forint értékben végeztek javításokat, szolgáltatásokat közvetlenül a lakosság részére.

mindkét rendelet kihirdetése napján lépett hatályba./mti/

16.20/Lm

- 46 -

1968

bb 64. fogorvos-avatás a budapesti orvostudományi egyetemen

t ms/lk szb sr

1968. január 13.

szombaton a budapesti orvostudományi egyetem tanácsa nyilvános rendkívüli ülést tartott a vigszínházban, ahol doktorrá avatták a fogorvosi karon 1967-ben végzett jelöltek.

a himnusz elhangzása után az ünnepi tanácsülést dr. zoltán imre rektor nyitotta meg. bejelentette, hogy ez alkalommal 144 fogorvos-jelöltet, valamint ugyancsak a múlt évben végzett nyolc orvosjelöltet avatnak doktorrá. a 144 fogorvos-jelölt közül 30 summa cum laude, 81 cum laude minősítéssel végzett. miután az avatandók letették az orvosi esküt, dr. varga istván a fogorvostudományi és dr. miskovits gusztáv, az általános orvostudományi kar dékánja felavatta az új fogorvos, illetve orvosdoktorokat.

a felavatott doktorok nevében dr. korchma enikő mondott köszönetet, majd dr. haris andrás tolmácsolta a fiatalok köszönetét.

ezután solymossy magda, az egyetem kisz bizottságának szervező titkára átnyújtotta a jahn ferenc emlékplakettet dr. petrás margit fogorvosnak, kiváló tanulmányi eredményéért és kisz munkájáért.

az egyetemet elhagyó évfolyam képviselői ezután átadták a kisz zászlaját a nyomukba lépő iv. évfolyam képviselőinek, majd az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete nevében dr. gazdag imre titkár köszöntötte a fiatal kollegákat. végül dr. varga istván a fogorvostudományi kar dékánja az alma mater nevében gratulált.

az ünnepi tanácsülés az internacionalé hangjaival végződött.
/mti/

16.45/ju

1930/4p

-47-

bb 65. átadta első termékét a kereskedelemnek az új porfestékgyár

a vid szf/tné-ju ká cz

1968. január 13.

a szolnoki tiszamenti vegyiművek új porfestékgyára utnak indította első termékét a nagykereskedelemnek. a szolnok-békés megyei vegyipari nagykereskedelmi vállalat 16 tonna oxidsárga és olajokker porfestéket, a budapesti vegyipari készletező vállalat pedig 40 tonna oxidsárga festéket kapott a gyárból.

a vegyiművek porfestékgyára fél évvel a tervezett határidő előtt becsájtotta ki első termékét. a 104 millió forintos költséggel épülő üzemben a múlt év december 15-én kezdték meg a próbatermelést. a próba terméket a kermi megvizsgálta és kiváló minőségűnek találta. ez bátorította fel a gyár vezetőit, hogy a próbaüzem alatt előállított festéket is értékesítsék.

a próbaüzem további termékeinek folyamatos értékesítésére újabb megállapodásokat kötött a porfestékgyár. a program szerint az üzemszerű termelésre júniusban térnek rá. az üzem évente 12.000 tonna, 85 féle festéket gyárt. /mti/

--

bb 69. a Lottó 2. heti nyereményjegyzéke

i kf/kf-ju ie la

1968. január 13.

a Lottó 2. játékhete összesen 5 068 200 szelvény érkezett. ötitalalatos szelvény nincs. négy találatot 59 szelvényen értek el, nyereményük az illeték levonása után egyenként 61 711 forint. a háromtalalatos szelvények száma 6 096, nyereményük egyenként 299 forint. a 164 766 kéttalalatos szelvényre egyenként 14 forintot fizetnek. /mti/

-.6

16.57/ju

fr 1930/Kp

-48-

bb 66. elakadt autók, veszteglő autóbuszok veszprém megyében - eltüntet két hómaró

a vid/szf/tné/s ká cz

1968. január 13.

veszprém megyében a péntek este kitört orkán még szombaton, a délutáni órákban sem enyhült. a hótakarító gépek péntek este óta jóformán eredmény nélkül kísérleteznek a helyenként másfél-két méter magas hótorlaszok eltávolításával, mert az óránkénti száz kilométer sebességű szél azonnal betemeti a hóekével kivájt mélyedéseket. szombat délután még nem kaptak hírt a hajnalban veszprémből nagyvászonyba elindult két hómaró hollétéről. ezen az utszakaszon a gépkocsik sora akad el a hóban. a megye több mint felén a közúti forgalom csaknem teljesen megbénult. az autóbuszok egyrésze késő délután még a községekben vesztegelt. az utasokat a földművelésszövetkezeti vendéglők forró teával látták el.

veszprém megye-szerte gondot okoz a munkásszállítás is. a bakonyi bányászok közül sokan Lovasszánnal mentek haza munkahelyükről. több üzemben alkalmi hóekéket szereltek a teherautókra és azokkal próbálták szabaddá tenni a munkás-autóbuszok útját.

a bakony egyik legmagasabban lévő munkahelyére, a kab-hegyi televízió közvetítő állomáshoz szombaton terepjáró gépkocsival a szántóföldeken át szállították fel a váltószemélyzetet. /mti/

--

bb 67. meghalt halász györgy szegedi munkásmozgalmi veterán

vid/fm/sk/s ká cz

1968. január 13.

szombaton 88 éves korában elhunyt halász györgy, a felszabadulás előtti forradalmi mozgalom kiemelkedő szegedi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. 1904-ben kapcsolódott be a munkásmozgalmába, azóta tagja a pártnak, illetve az építők szakszervezetének. 1908-ban röpiratterjesztés és az akkori társadalmi rend elleni izgatás miatt fogházbüntetésre ítélték. a felszabadulás előtt vezető tisztségeket töltött be az építők szakszervezetének szegedi csoportjában. 1954-ben mint a szegedi textilművek dolgozója ment nyugdíjba. temetése január 16-án lesz a szegedi alsóvárosi temetőben. /mti/

--

16.50/Lm 1930/Kp

-49-

no 70. Örvedetes versengés a vendéglátóiparban - tájékoztató a vendéglátóipari árváltozásokról

t kf/kf-ju 1e 1a

1968. január 13.

Szombaton a belkereskedelmi minisztériumban Sivó Tibor, a vendéglátóipari és idegenforgalmi főosztály vezetője tájékoztatta az újságírókat a vendéglátóipari árváltozásokkal kapcsolatos kérdésekről, a vendéglátóipar elképzeléseiről.

A vendéglátóipari árrendszer kialakítása egy esztendői munka eredménye, s a január elején bevezetett árreformnak talán a legbonyolultabb, legváltozatosabb része. A minisztérium arra törekedett, hogy az árváltozásokkal a lakosságot és a népgazdaságot egyaránt szolgálja. Azt az elvet követték, hogy az árrendszer az ételforgalom növelésére, a lakosság mind jobb ellátására ösztönözzön.

Sajátos helyzetéből adódóan az árváltozások többféle-képpen jelentkeztek a vendéglátóiparban. Azokban az üzletekben, amelyek a lakosság alapvető ellátását szolgálják, az árak stabilizálására törekedtek. Ennek érdekében a IV. osztályu éttermekben, vendéglőkben, bisztrókban, falatozóknál az árakat maximumálták. Az előfizetéses menük ára nem változott, s a magasabb osztályu éttermekben a menüre különféle kedvezményeket adnak.

A II. és a III. osztályu üzletekben, ahova nemcsak ünnepeles alkalomkor, hanem mindennap sokan járnak, az a törekvés érvényesült, hogy egyes ételfajták kivételével a fogyasztói ár ne változzék. A tapasztalatok szerint ezekben az egységekben nem is nagyon éltek a plusz 5-10 százalékos áremelés lehetőségével. Sok értetlenséget okozott, hogy megszűnt az ülő és az álló fogyasztás közötti különbség. Sok vállalat megtalálta a lehetőséget annak, hogy azonos ár mellett is megtartsa vevőit, s a tömeges fogyasztásnál - például a pultrná elvitelre vásárolt cikkekénél - engedményt ad.

/ folytó köv. /

17.00/Lm

- 50 -

f 19³⁰/kp

no 70. /örvedetes ... 1. folyt./-lm

Míg a központi intézkedés védi az alsóbb kategóriájú üzletek árát, eddig szabadkezet adtak az I. osztályu és azon felüli besorolásu egységekben a kereslet-kinálat arányai szerinti ármozgásnak. Az első tapasztalatok azt mutatják, hogy a szabad lehetőséggel - talán éppen az ilyen üzletek eléggé nagy kínálata miatt - nem éltek vissza a vállalatok. A vendéglátóipari szabad árak egyébként nem jelentenek minden esetben áremelést. A 7. kerületi vendéglátóipari vállalat cukrászatának 100 megvizsgált terméke közül ötvennek az ára csökkent. A vörösmarty cukrászda 50 készítménye közül 26 termék ára olcsóbb, tízé változatlan, tízennégy pedig drágább lett.

Sok vita előzte meg a kávé árrendszerének kialakítását, s legnagyobb mozgás éppen itt tapasztalható. Az eszpresszó kávé árak maximumáltak. Az elv az volt, hogy ezen belül a helytől, az adottságtól, a forgalomtól, stb. függően alakítsák ki a vállalatok saját kávé-árakat. Jelenleg igen széles az árskála, 1.80 forinttól 10 forintig kapható a dupla. A 10 forintos ár természetesen nem jellemző, a budapest szálló tető-pesszójában adják ennyiért a kávé. Sok vállalati büfében viszont megjelent az 1.80-2 forintos dupla, amit másutt 2.50-3 forintra árusítanak. Sok helyen azzal lett olcsóbb a kávé, hogy hozzá tejet, szódavizet adnak, vagy éppen 10 dupla után egy ingyen „jár”, a vendégnek.

A szálláshelyek árát - a gellért szállótól a kempingekig - a különböző kategóriák szerint maximumálták, s ezek az árak csak lefelé mozoghatnak a szezonnak, az igényeknek megfelelően. Ezen a területen másik változás az, hogy nemcsak az ibusz, hanem a vendéglátó és szálloda vállalatok is „szerezhetnek”, maguknak vendégeket, s szervezhetnek saját fizetővendég-szoba-hálózatot.

A vendéglátóipari árváltozások hatását, tapasztalatait az elmúlt rövid időszak alatt egyértelműen, általánosságban lemérni nem lehet. Elmondható azonban, hogy a „védett”, alsóbb kategóriájú helyeken - ahol naponta 1 millió vendég fordul meg - az árak stabilak, kedvezőek, s a szabad árak sem kizárólag az áremelésben nyilvánultak meg. A vendéglátóiparban örvedetes, egészséges versengés indult meg a vendégek megnyerése, a forgalom növelése érdekében. Ugyancsak örvedetes, hogy a vállalatok nem mechanikusan, hanem rengeteg egyéni ötlettel, kezdeményezéssel hajtották végre a központi, de nagyobb lehetőséget nyújtó rendelkezéseket. S végül érdekes, hogy a januári „hótszezon”, ellenére az országos vendéglátóipari hálózat forgalma a tavalyi azonos időszakkal szemben 8-10 százalékkal növekedett./mt1/

17.05/Lm

-51-

f 19³⁰/kp

bb 71. északdunántúli képzőművészek kiállítása szombathelyen

vid-fm/tné szb ká

1968. január 13.

a szombathelyi savaria muzeumban szombaton kiállítás nyílt az északdunántúli képzőművészek alkotásaiból. a tárlaton 28 művész félszáz alkotása - olajfeszítmény, grafika, érem és plakett, vászon- faliszőnyeg - látható. a kiállítást z. gács györgy festőművész nyitotta meg. /mti/

..

bb 72. megállt a duna jége a mohács alatti mederszükületben - győr-sopron megyében a legsúlyosabbak az utviszonyok - az 1-es uton éjjel-nappal dolgoznak a nagy hóékék.

ö sb/hbj/gg szb 1e

1968. január 13.

a tartós hideg következtében erősödött a zajlás a dunán, most már a délmagyarországi szakasz nagy részén teljes mederszélességben zajlik a folyó. a parthoz és az egymáshoz surlódó jégtáblák fékezik a jég vonulását. ezért mohács alatt, a mederszükületben az összeszoruló jég szombat reggelre megállt és egy kilométer hosszú jégmező keletkezett. a baja és a déli országhatár között dolgozó két jégtörő hajó azonban már megkezdte a jégmező bontását. segíti a zajlás vonulását kalocsai és baja között négy jégtörő, további négy magyar hajó pedig a jugoszláv duna-szakaszon dolgozik. szombaton felszállt az országos vízügyi főigazgatóság repülőgépe, s így a szakemberek már a légi felderítéssel is kiegészítették a földi megfigyelőktől kapott jégjelentéseket. a szakemberek véleménye szerint - amennyiben mínusz 8 - mínusz 10 fokos átlaghőmérséklet marad - két napon belül beáll a duna. a befagyott tiszán és mellékfolyóin a hideg tovább vastagította jeget. a balatonon néhol már a 30 centimétert is meghaladja a jégpáncél vastagsága.

a kpm közuti főosztályának utügyeletén szombaton délután elmondották: a dunántúlon továbbra is erős, helyenként viharos a szél. a legrosszabbak az utviszonyok győr-sopron megyében, ahol valamennyi összekötő- és bekötőt, továbbá a 85-ös ut kapuvár környékén járhatatlan. az 1-es uton éjjel-nappal dolgoznak a nagy hótakarító gépek, hogy ezen a fő közlekedési útvonalon fenntarthatassák a forgalmat. /folyt.köv./

17.30/szb

-52-

fr 1930 Kp

bb 72. /megállt a duna... 1. folyt./-szb

vas megyében az összes fő-hálózati ut járható, a mellékutvonalak közül sok járhatatlan. veszprém megyében a 82-es ut zirc és veszprémvársány környékén 50 centiméter, veszprém és kádárta között 90 centiméter vastag hóréteg borítja. veszprém megyében is sok bekötő és összekötő uton torlasz akadályozza a közlekedést. fejér megyében a 811-es, bicske-székesfehérvár közötti uton nem tudnak járni a hóakadályok miatt a járművek. a 61-es uton dombóvár környékén egy rövid szakaszon ugyancsak torlaszokat emelt a szél.

a kpm közuti főosztályán nyomtatékosan hangsúlyozták, hogy az utviszonyok a rendkívül erős, viharos szél, illetve orkán miatt óráról-órára változnak. ahol csak lehetséges, a nagy hótakarító gépek dolgoznak, gyakran azonban, amint felszabadítottak egy-egy szakaszt, a szél újból befújja az átvágott akadályok helyét. egyébként a szombat esti helyzetkép szerint a kirándulók és sielők vasárnap eljuthatnak közuton dobogókőre és a mátrába, a budapesti és az egeri közuti igazgatóság ugyanis nagy erőket összpontosít az oda vezető utak takarítására. /mti/

bb 73. rekord gazdasági eredménnyel zárt az ecsegi béke termelőszövetkezet

vid-szf/tm szb 1a

1968. január 13.

szombaton tartották az első zárszámadó közgyűlést nógrádban, ahol a domb- és hegyhátak gazdaságai közül ecsegen és csécsén került sor a tsz-gazdálkodás évről-évre eseményére.

ecsegen a szövetkezet rekord eredménnyel zárta a múlt évet. nyolc és félmillió forint bevétele volt a gazdaságnak, a munkaegység értéke nyolc forinttal volt magasabb a múlt évi 42 forintnál. a mostani ötven forint munkaegységet további nyolc forinttal növelte a prémium is. szombat délután a zárszámadó közgyűlés után egymillió nyolcszáz ezer forint készpénzt osztottak ki a gazdaság tagjai között, egymillió száz ezer forintot pedig tartalékoltak az idei gazdasági évre. /mti/

..

17.35/szb

-53-

fr 1930 Kp

bb 71. északdunántuli képzőművészek kiállítása szombathelyen

vid-fm/tné szb ká

1968. január 13.

a szombathelyi savaria muzeumban szombaton kiállítás nyílt az északdunántuli képzőművészek alkotásaiból. a tárlaton 28 művész félszáz alkotása - olajfestmény, grafika, érem és plakett, vászon- faliszőnyeg - látható. a kiállítást z. gács györgy festőművész nyitotta meg. /mti/

..-

bb 72. megállt a duna jege a mohács alatti mederszükületben - győr-sopron megyében a legsúlyosabbak az utviszonyok - az 1-es uton éjjel-nappal dolgoznak a nagy hóékék.

ö sb/hbj/gg szb 1e

1968. január 13.

a tartós hideg következtében erősödött a zajlás a dunán, most már a délmagyarországi szakasz nagy részén teljes mederszélességben zajlik a folyó. a parthoz és az egymáshoz-surlódó jégtáblák fékezik a jég vonulását. ezért mohács alatt, a mederszükületben az összeszoruló jég szombat reggelre megállt és egy kilométer hosszú jégmező keletkezett. a baja és a déli országhatár között dolgozó két jégtörő hajó azonban már megkezdte a jégmező bontását. segíti a zajlás vonulását kalocsai és baja között négy jégtörő, további négy magyar hajó pedig a jugoszláv duna-szakaszon dolgozik. szombaton felszállt az országos vízügyi főigazgatóság repülőgépe, s így a szakemberek már a légi felderítéssel is kiegészítették a földi megfigyelőktől kapott jégjelentéseket. a szakemberek véleménye szerint - amennyiben mínusz 8 - mínusz 10 fokos átlaghőmérséklet marad - két napon belül beáll a duna. a befagyott tiszán és mellékfolyóin a hideg tovább vastagította jeget. a balatonon néhány már a 30 centimétert is meghaladja a jégpáncél vastagsága.

a kpm közuti főosztályának utügyeletén szombaton délután elmondották: a dunántulon továbbra is erős, helyenként viharos a szél. a legrosszabbak az utviszonyok győr-sopron megyében, ahol valamennyi összekötő- és bekötőut, továbbá a 85-ös ut kapuvár környékén járhatatlan. az 1-es uton éjjel-nappal dolgoznak a nagy hótakarító gépek, hogy ezen a fő közlekedési útvonalon fenntarthatassák a forgalmat. /folyt.köv./

17.30/szb

-52-

fr 1930 Kp

bb 72. /megállt a duna... 1. folyt./-szb

vas megyében az összes fő-hálózati ut járható, a mellékutvonalak közül sok járhatatlan. veszprém megyében a 82-es út zirc és veszprémvársány környékén 50 centiméter, veszprém és kádárta között 90 centiméter vastag hóréteg borítja. veszprém megyében is sok bekötő és összekötő uton torlasz akadályozza a közlekedést. fejér megyében a 811-es, bicske-székesfehérvár közötti uton nem tudnak járni a hóakadályok miatt a járművek. a 61-es uton dombóvár környékén egy rövid szakaszon ugyancsak torlaszokat emelt a szél.

a kpm közuti főosztályán nyomatékosan hangsúlyozták, hogy az utviszonyok a rendkívül erős, viharos szél, illetve orkán miatt óráról-óra változnak. ahol csak lehetséges, a nagy hótakarító gépek dolgoznak, gyakran azonban, amint felszabadítottak egy-egy útszakaszt, a szél újból befújja az átvágott akadályok helyét. egyébként a szombat esti helyzetkép szerint a kirándulók és sielők vasárnap eljuthatnak közuton dobogókőre és a mátrába, a budapesti és az egri közuti igazgatóság ugyanis nagy erőket összpontosít az oda vezető utak takarítására. /mti/

bb 73. rekord gazdasági eredménnyel zárt az ecsegi béke termelőszövetkezet

vid-szf/tm szb 1a

1968. január 13.

szombaton tartották az első zárszámadó közgyűlést nógrádban, ahol a domb- és hegyhátak gazdasági közül ecsegen és csécsén került sor a tsz-gazdálkodás évről-évre eseményére.

ecsegen a szövetkezet rekord eredménnyel zárta a múlt évet. nyolc és félmillió forint bevétele volt a gazdaságnak, a munkaegység értéke nyolc forinttal volt magasabb a múlt évi 42 forintnál. a mostani ötven forint munkaegységet további nyolc forinttal növelte a prémium is. szombat délután a zárszámadó közgyűlés után egymillió nyolcszáz ezer forint készpénzt osztottak ki a gazdaság tagjai között, egymillió száz ezer forintot pedig tartalékolnak az idei gazdasági évre. /mti/

..-

17.35/szb

-53-

fr 1930 Kp

bb 74. brecht bemutató a nemzetiben

t pr/tr-ju sr la

1968. január 13.

Szombaton a nemzeti színházban bemutatták bertolt brechtnek „a vágóhidak szent johannája„ című darabját. az előadást major tamás rendezte. a címszerepben törőcsik mari, a főbb szerepekben básti lajos, avar istván, szendrő józsef, agárdy gábor, kohut magda, maklári jános és sinkó lászló lépett színpadra. /mti/

--

bb 75. a győri mikroszínpad első előadása

vid fm/sk-ju la

1968. január 13.

Szombaton este tartották a győri kiskaludgy színház mikroszínpad-sorozatának első bemutató előadását. a négyszemélyes darab, l. lahola: a bosszu című háromfelvonásos játékának szerepeit patassy tiber, s. tóth józsef, herendi mária és csengeri aladár játszotta. az előadás érdekessége, hogy győri színrevitelében a komarnoi magyar területi színház művészei működtek közre. az előadást lukács viktor rendezte, a jelmezeket nagy eszter, a díszleteket platzner tiber tervezte, mint meghívott vendég. a győri előadás bemutatóján részt vett a komarnoi magyar területi színház küldöttsége is. /mti/

--

e m b a r g o r o . 3 0 - 1 9 !

bb 76. kádár jános és losonczi pál távirata nasszernak

lk-ju sr la

1968. január 13.

kádár jános, az mszmp kb első titkára és losonczi pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait gamal abdel nasszer-nak, az egyesült arab köztársaság elnökének, az arab szocialista unió főtitkárnak 50. születésnapja alkalmából. /mti/

--

-54-

18.30/ju

fr 19³⁰ Kp

bb 77. idős munkásörök bucsuztatása, ifju munkásörök eskütétele balassagyarmaton

vid tr-ju la

1968. január 13.

Ünnepi gyűlést tartott szombaton a balassagyarmati járási munkásörszázad, a palóc város tanácsának székházában. az ünnepi századgyűlésen andó gyula, az mszmp járási bizottságának első titkára tizenegy idős harcost bucsuztatott. valamennyien tizenegy évi szolgálat után bucsuztak el a századtól. az obsitosok mindegyike megkapta a munkásörszolgálatért elnevezésű kitüntető érmet is.

a tizenegy veterán helyébe tizenhat fiatal munkásör sorakozott fel, s az egység zászlója előtt ünnepélyesen letette a munkásör esküt.

az ünnepi századgyűlésen bejelentették, hogy nem megy nyugállományba, hanem továbbra is az egységhez tartozik a 75 éves farkas pál és a hetvenkét éves böjtös sándor. annakidején mindketten részt vettek a nagy októberi szocialista forradalom védelmében, s helytállásukért nemrég megkapták a szovjetunió legfelső tanácsa által adományozott „harci érdemérem„ kitüntetést. /mti/

--

bb 78. időjárásjelentés

tr-ju la

1968. január 13.

a meteorológiai intézet jelenti január 13-án, szombaton este:

mérséklődő szél

várható időjárás vasárnap estig: időnként felhősödés, valószínűleg havazás nélkül. a helyenként viharos erejű északnyugati-északi szél lassan mérséklődik. a hideg idő tovább tart. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap minusz 5- minusz 10 fok között./mti/

--

19.00/Lm

fr 19³⁰ Kp

- 55 -

VEGE

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fehér-utca 5-7. Telefon: 159-490, 350-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1968. január 14.

bb.1. a kék madár rejtélyes látogatása a velencei-tavon

d/vid/szf/sk/a/ká

1968. január 14.

„ornitológus csemegének,, számít az a hazánkban rendkívül ritka, csodálatos kék színekben pompázó kék-fu nevű madár, amely a napokban a velencei-tóra látogatott. a szár-csánál valamivel nagyobb madár feje és nyaka pompás türkizkék, a fejének hátsó része, tarkója indigókék, testének többi része és szárnya pedig valamivel élénkebb kék színben pompázik.

a kék madár a mediterrán éghajlatú vidékeken spanyolországban, itáliában, a szovjetunió déli részén, valamint északnyugat-afrikában rendkívül gyakori, nálunk azonban emberemlékezet óta csak másodszer fordul elő. az első, hazánkban látogató kék-furól kiderült, hogy az egyik szomszédos ország állatkertjéből szökött meg. az ornitológusok egyelőre rejtélyesnek vélik a madár mostani, látogatását,, nem tartják valószínűtlennek, hogy ez a példány is valamelyik madárházból vagy állatkertből szökött meg.

a madarat naponta figyelik. egyelőre semmi jelét nem adja annak, hogy hidegnek találná a velencei-tavi éghajlatot és távozásra készülne./mti/

--

bb.2. elkészült a rádiházi nemzetközi lovaglóiskola fedett lovardája

a/vid/fm/sk/a/ká

1968. január 14.

a baki állami gazdasághoz tartozó rádiházi versenylo-tenyésztőtelepen nemzetközi lovaglóiskola működik. elsősorban nyugat-európai turisták keresik fel szívesen, akiket szakavatott lovászmesterek tanítanak meg lovagolni.

/folyt.köv./

10.00/a

- 1 -

KH